

СМЕДЕРЕВСКИ МАГАЗИН

Смедеревски магазин • Март 2010. • Година III • Број 13

Магазин!

Дејан Радовановић
ЗАПИС О ГРАДСКОМ ДРВЕЋУ
Хајдана Богдановић: СВАТОВИ
СМЕДЕРЕВСКИ ДОБРОТВОР
ПЕТАР СПАСОЈЕВИЋ

Снежана Цветковић: СТАРА СМЕДЕРЕВКА
Зoja Пожетних
ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ ГРАДИО ДВЕ ДОМОВИНЕ
Драган Павловић
ВИСОКИ ТОН ФА

NEWPRESS
НАЈБОЉА ШТАМПАРИЈА
У 2009. ГОДИНИ

МЛАДЕНАЦ –
ПОСЛЕДЊИ БАБИН ЈАРАЦ
СТЕВИН ЛЕБА
ОД ХЕЉДЕ
...

ISSN 1820-9335 • Бесплатан примерак!

9 771820 933007

NEWPRESS

NOVO!

Peć za etažno grejanje

Thermo IN

Ukupna toplotna snaga	27.33kW
Nazivna toplotna snaga	20.5kW
Stepen korisnosti	75%
Toplotna snaga predata vodi	13kW
Toplotna snaga predata okolini	7.5kW
Dimenzije peći (ŠxVxD)	590x1000x540mm
Dimenzije ložišta (ŠxVxD)	408x320x390mm
Količina vode u kotlu	23l
Prečnik odvoda dima	120mm
Priključci za vodu	1"
Maksimalna temperatura vode	90°C
Preporučeno gorivo	drvo, ugalj
Potrošnja pri nominalnoj snazi	6kg/h
Maksimalni radni pritisak	2 bar

Peć za etažno grejanje

Thermo VESTA

Ukupna toplotna snaga	17kW
Nazivna toplotna snaga	12kW
Stepen korisnosti	72.7%
Toplotna snaga predata vodi	7kW
Toplotna snaga predata okolini	5kW
Dimenzije peći (ŠxVxD)	455x890x440mm
Dimenzije ložišta (ŠxVxD)	213x420x334mm
Količina vode u kotlu	4l
Prečnik odvoda dima	120mm
Priključci za vodu	1"
Maksimalna temperatura vode	90°C
Preporučeno gorivo	drvo, ugalj
Potrošnja pri nominalnoj snazi	3.7kg/h
Maksimalni radni pritisak	2 bar

NOVO!

Štednjak za etažno grejanje

Thermo MAGNUM

Ukupna toplotna snaga	20.5kW
Nazivna toplotna snaga	15.5kW
Stepen korisnosti	79%
Toplotna snaga predata vodi	9kW
Toplotna snaga predata okolini	6.5kW
Dimenzije štednjaka (ŠxVxD)	1070x850x600mm
Dimenzije ložišta (ŠxVxD)	230x280x370mm
Dimenzije pećnice (ŠxVxD)	350x265x465mm
Količina vode u kotlu	11l
Prečnik odvoda dima	120mm / 130mm
Priključci za vodu	1"
Maksimalna temperatura vode	90°C
Preporučeno gorivo	drvo, ugalj
Potrošnja pri nominalnoj snazi	4.5kg/h
Maksimalni radni pritisak	2 bar

Štednjak za etažno grejanje

Thermo ROYAL

Ukupna toplotna snaga	15kW
Nazivna toplotna snaga	10.7kW
Stepen korisnosti	67.5%
Toplotna snaga predata vodi	6.8kW
Toplotna snaga predata okolini	3.9kW
Dimenzije štednjaka (ŠxVxD)	720x850x600mm
Dimenzije ložišta (ŠxVxD)	180x260x380mm
Dimenzije pećnice (ŠxVxD)	350x265x465mm
Količina vode u kotlu	4l
Prečnik odvoda dima	120mm
Priključci za vodu	1"
Maksimalna temperatura vode	90°C
Preporučeno gorivo	drvo, ugalj
Potrošnja pri nominalnoj snazi	3.28kg/h
Maksimalni radni pritisak	2 bar

Издавач:

NEWPRESS d.o.o.

Л. Мушицког 131,

11300 Смедерево

e-mail: info@newpress.co.rs

телефон: 026/642-910

факс: 026/642-911

www.newpress.co.rs

Генерални директор:

Аца Симић

Главни и одговорни уредник:

Саша Николић

Координатор:

Славољуб Гавриловић

Редакција:

Извршни уредник:

Јовица Тишма

Графички уредник:

Горан Филиповић

Чланови колегијума:

Данијела Срејић

Слободан Срдић

Лектура и коректура:

Снежана Гавриловић

Сарадници:

Снежана Цветковић

Слободанка Радосављевић

Жика Лазић

Дејан Радовановић

Миодраг Д. Степановић

Драган Павловић

В. Алексић

Фотографија:

Љубомир Д. Златановић

Горан Крстић

Стручни консултант:

Горан Ђорђевић

Припрема и штампа:

NEWPRESS d.o.o. Смедерево

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
32+659(497.11)

СМЕДЕРЕВСКИ МАГАЗИН / главни и
одговорни уредник Саша Николић. –
2008, бр. 1 – Смедерево (Л. Мушицког
131) : Newpress, 2008 – (Смедерево :
Newpress). – 30 cm Месечно
ISSN 1820-9335 = Смедеревски магазин
COBISS.SR-ID 151622156

Поштовани читаоче!

Припремајући овај тринаести број Магазина, а већ поучен разним невољама које нас од првог броја прате, мотала ми се по памети помисао – какав ли ће нас малер сада спопасти. Нећу, ваљда, морати на почетку и овог броја да објашњавам шта смо хтели а шта успели да урадимо...

Међутим, испало је добро.

Прошла је зима, и, ево, недељу дана пре доласка пролећа, нови број Смедеревског магазина ти је у рукама.

И у њему, како смо то од почетка намерили, причамо неке смедеревске приче: о дрвећу крај којег улавном равнодушно пролазимо, а само ових првих пролећних дана, када запупи и почне да листа, као да га истински примећујемо; о свадби коју је залеђени Дунав прогутао, а ледени јануар нас подсетио да вам то испричамо; о Смедереву какво је видео путописац Ото Дубислав Прих; о тихом смедеревском добротвору Петру Спасојевићу, и о старом смедеревском гробљу као историјској читанци нашег града; о једној новој Лепотици и једној старој Смедеревки на портрету који наш Музеј чува; о задужбинама које су градили смедеревски Бранковићи и руском архитекти Николају Петровићу Краснову који је градио Смедерево; о оперском певачу Давиду Бижићу и младом тенисеру Урошу Петронијевићу; о смедеревским стонотенисерима и...

Ма, има прича које ће, надам се, учинити да наше Смедерево још мало више заволиш.

А, да ли је број 13 и баксузан, знаћемо петнаестог јула када излази нови број Магазина.

До тада – срећно ти Ново Пролеће!

Јовица Тишма

Садржај

Туризам

Запис о градском дрвећу
Сватови
Слика са сицилијанске обале
Земљерадник Петар Спасојевић
Историјска читанка
Смедеревски бедекер
Жике Ранисављевића: Лепотица

4-13 Стил живота

Др Декси 30
Деца су народ посебан 31
Младенац – последњи бабин јарац 32
Мумио – црно злато 33
Стевин леба од хељде 35

Култура

Стара Смедеревка
Човек који је градио две домовине
Високи тон ФА
Манастир Хопово, дарови Бранковића

14-19 Личности и догађаји

Велики писац истине 36
Вера у таленте 38
Мускетари зеленог стола 39

Разнонада

41-42

Економија

Изаберите склад и хармонију
Ваших отисака
Докле смо стигли након три године

20-23

20
22

Водич

Ко жели да чита увек ће књигу наћи
У ствари, свет је тако мали

24-29

24
26

Запис о градском дрвећу

Можда овакав наслов звучи сјиројо, јојово службено. Слутим да је јој ојуда ијојо у нама речи све јеже јроналазе дубље слојеве значења. Најчешће одзивања ју јразно, јер се наше урбанизоване и уоквирене мисли неусјешно боре да јродру до дисјирих јокова ума, јојуј јрадској дрвећа, које се омеђено дејоном, безу-сјешно бори за комад земље и кайи чисте воде.

Пише: Дејан Радовановић

Претпролећно затишје природе, на кратко застале у свом неумитном ходу, појачава донекле туробну слику, коју у ово доба одаје дрвеће, исцрпљено дугим зимским мразевима, снегом и ледом. У градском окружењу тај утисак још је изразитији, али вазда растројени и растрчани грађани, немају времена да на то обрате пажњу. Не обраћају пажњу ни једни на друге, убеђени да је то природно и да би супротно понашање показало њихову слабост и недостатак урбане културе.

Пресликавајући моделе понашања старијих и наша деца све ређе примећују дрвеће. Када сте видели неког малишана да се одважно пентра са гране на грану, занесен у свом свету, скривен савезничком крошњом? Давно су зарасли ожиљци на кори, које су заљубљени дечаци урезивали перорезима, полажући велике наде у те записе. Град испресецан мноштвом великих бетонских површина отворио је нове странице за савремене урбане писце. Уместо ножића они користе спрејеве у боји, да пошаљу углав-

ном очајничке поруке свог постојања и усамљености, јер готово по правилу исписују само своја имена, ређе припадност гомили навијачког или њему сродног политичког опредељења. Ретко можете да прочитате духовите поруке или изразе љубави према некој Милици из VII₃.

Платани

Попут куване жабе из знаменитог експеримента, препуштамо се историјским токовима, сматрајући неконтролисану урбанизацију и последице које она доноси неумитном чињеницом. Таквом стању духа доприноси и чувена изрека да „петао који прерано кукурикне заврши у лонцу“. Тешко је тим поводом не сетити се нашег суграђанина еколога Момчила Моце Милошевића. Његова разбарушена и свеприсутна аскетска појава, нестварна упорност, искрена забринутост за будућност наше деце и оштар језик, свставали су га у ретке личности Смедерева, које су му давале неопходан градски шмек. Међутим, Моца није био градски мангуп, позер, већ је истински и до краја живео своје идеје и уверења. Много је тога претурио преко главе, али сечу старих платана у јесен 2001. године, испред цркве Св. Георгија и понижавајуће хапшење, које је тада доживео, није преболео до краја живота.

Нажалост, прича о дрвећу у граду, углавном је подсећање на стабла, којих више нема, попут поменутих платана. Уз образложење да су стара, болесна, да поткопавају темеље објеката, угрожавају безбедност људи и имовине или једноставно и обесно, да је за радове потребно чисто градилиште, из ужег језгра Смедерева постепено је уклоњен велики број стабала. Као још један доказ наше привржености вечитом почињању историје из почетка, посекли смо готово сва стабла на Главном градском тргу, у улицама, Вука Караџића, Дине Манчића, а свој ред је дочекало и дрвеће

Појлед на Терђаву

ће у улици Краља Петра I. Све се теже присећамо две горостасне тополе на Веслачком и једне на кеју. Истини за вољу, местимично су посађена нова, млада стабла и проблем је до нове сече на изглед решен.

Бетон

У томе нисмо усамљени, слична судбина задесила је и дрвеће у другим нашим градовима, које је поклекло пред моћним машинама и кратком памећу. Већ дуже време у Београду се води борба за заштиту Звездарске шуме, платана у Булевару, Петог парка... Занимљиво је да у исто време задивљено говоримо о уређености градова на западу и реду који тамо влада, али се подсмевамо опсежним акцијама пресељења великих стабала, пројектовању путева, метроа, зграда, прилагођавајући се постојећем дрвећу. Уместо искреног сагледавања сопствене кратковидости и безобзирности, себе увек правдамо недостатком новца, кога имамо довољно тек да обезбедимо бензин за моторне тестере.

Можда се стидимо свог сеоског порекла, па гајимо презир према дрвећу и трави, уверени да се статус грађана стиче количином бетона по глави становника. У том свеопштем бетонирању, зидању и прекопавању, постепено и наизглед неприметно, из нашег окружења нестаје стабло по стабло, а ми већ навикли на такву слику, анестезиране свести, јуримо за другим важнијим и озбиљнијим проблемима.

Могућности рељефа Смедерева за складан урбани живот, давно су превазиђене, под притиском неколико таласа миграција из села у градове, па затим предатних и ратних расељавања. Његова природа је таква, да ни под много умеренијим растом броја становника, аутомобила, инфраструктуре, стање не би било много уређеније. Уз све то центар града додатно је загушен стамбеним објектима сумњивог квалитета и још сумњивије естетике, под агресивним притиском краткорочних интереса и инвестиција.

Ширење града по околним брдима, дуж неколико главних саобраћајних праваца, који се зракасто развијају од центра ка периферији, одвијало се спонтано. Бетонирање некадашњих башта, воћњака и винограда препуштено је слободном предузетничком духу власника, како би се придружили општем тренду претварања Србије у једно велико полудивље насеље, који траје већ више од пола века. Уместо проверених вредности и реда, потомцима остављамо неомалтерисане полузавршене куће нерационалне спратности, квадратуре и функционалности, које ће готово по правилу остати заувек празне. Као какве немани, управо су оне „прогутале“, хектаре и хектаре обрадивих површина, шума, винограда, лепих погледа.

Храст

По дрвећу се називају, поједини делови града, потези па и читава насеља у околини: Три бреста, Сењак, Карађорђево дуд, Јаблан, Церје, Јабукар, Липе, Врбовац, Орашје, Брестовик... Само значење речи Смедерево није још увек поуздано утврђено, а међу многобројним понуђеним решењима постоји и мишљење да је настало као сложеница старословенских речи смет и древо, што би могло да се повеже са некадашњим постојањем густих шума у равници Годоминског поља и на околним брдима. Последњи остаци тих шума преостали су у Шалиначком лугу на свега 20 хектара, где се за опстанак бори 230 столетних храстова лужњака. Поред ових храстова посебну вредност представљају и мале површине под буковом шумом у атарима Сеона и Малог Орашја, где се ова врста налази на најнижој надморској висини у Србији.

Неколико појединачних старих храстових стабала опстало је у Липама, кругу Нове железаре, на потезу Долово у Михајловцу, а уколико се потрудите, шетајући градом можете видети два стамена храста у Карађорђевој улици код Давидовићеве школе и код „Самачке зграде“. Скорашњим уређењем улице Војводе Степе изнад Ладне воде, из потпуног заборава отргнут је стари дуд, који је вечито живео незапажен у сенци свог познатијег, али не и много старијег рођака, Карађорђевог дуда. Захваљујући новијим садњама, на јавним површинама и у приватним двориштима у Смедереву има и неаутохтонг егзотичног дрвећа, попут секвоја на Немачком војном гробљу или стабала гинка код општине и у дворишту Нушићеве школе.

Посебну вредност у граду, имају заборављени и запуштени паркови на Мајдану, Немачком гробљу, код Хотела, Акваријуса и Монопола, на Југову, који чекају да поново буду откривени, уређени и неговани. До тада предлажемо да их сами откривате и уживате у њиховој скровитости и погледима који се отварају ка Дунав и панонској равници, ублажавајући на тај начин чежњу да посетите недоступан први смедеревски парк, који је формиран још средином XIX века у доба кнеза Милоша на његовом имању намењеном за одмор и изградњу Летњиковца. Можда ће те шетње подстакнути одговорне да се потруде и посвете им неопходну бригу, уместо градитељских идеја.

Записи

О томе како су некада изгледале литије у Смедереву сведочанство је оставио Милан Јовановић Стојимировић у причи „Смедеревска литија“. Његова сатирична прича обилује живописном атмосфером, карикатурално описујући неозбиљност наших предака у једном свечаном чину, пред Први светски рат. Успут можемо и да реконструисамо маршруту којом се молитвена поворка тадашњих житеља Смедерева кретала, обилазећи неколико градских записа у широком луку, који је повезивао центар града и околне винограде на Плавинцу.

После Другог светског рата виногради су постепено искрчени, а литије су биле забрањене, па готово и заборављене, да би им се Смедеревци вратили деведесетих година прошлог века, окупљајући се од тада редовно другог дана Ускрса. Другачији ритам живљења чини готово немогућим, да као некада, тој обредној радњи посветимо већи део дана и пешачимо километрима, окупљени у заједничкој молитви за добробит усева, грожђа и читавог града. Кључни запис обновљене градске литије је Карађорђево дуд, најзнаменитије дрво Смедерева. Више од 300 година његовог трајања, довољно нас обавезују на поштовање и бригу, без обзира на полемике о тачности предања, по коме је управо испод његове крошње, турски заповедник Мухарем Гуша великом војду 1815. године предао кључеве града Смедерева.

Нажалост у свом немару не успевамо да од заборава и пропадања отргнемо и макар покосимо простор око чувеног дрвеног крста – Записа на Старом удовичком путу, који су некада редовно обилазили и одржавали негдашњи Смедеревци. По старом обичају на место старог палог записа, дрвени крст су поставили Митар Крстић и Бошко Марковић 1882. године, како је на њему урезано.

Да не чује зло

Дрвеће, које својим крошњама досеже небеске висине, а разгранатим корењем понире до подземних тајни, одувек је заокупљало пажњу људи као посредник између ова два света, који има моћ спознаје добра и зла. Као стан богова и натприродних бића, хиљадама година суверено је успевало да задржи једно од кључних места у митологији већине народа. Код нашег народа некада су у центру сваког насеља постојала света стабла, записи, који су имали магијску заштитничку моћ и као такви били су поштовани и табуисани. Православна хришћанска црква ова веровања није прогонила, већ их је християнизовала и укључила у своје култове. Захваљујући томе култ дрвета се очувао и траје у сведеном облику и данас.

Дубоке укорењености те везе у нама најчешће нисмо свесни, а она тек повремено исплива из нас када рецимо куцајући у дрво кажемо: „Да не чује зло!“ понављајући стари пагански обичај намењен злим силама, од којих нас својом племенитом снагом дрвеће може заштитити.

СВАТОВИ

Пише: Хајдана Бојдановић

Те, пете године иза Великог рата, зима је била оштра и хладна. Дошла је некако изненада, са великим снегом, а већ у децембру тамо негде од Мађарске на Дунаву се појавише санте леда, а по Божићу га оковаше по целој ширини. Матеја је са зебњом са Плавинца гледао у ту моћну реку и питао се како ће сада скелом на Превоз у Бело Блато, јер тамо у Банату, на салашу великих банатских домаћина Аврамових, његова Милица на њега чека. Ево, већ годину дана, он, стасао за женидбу, уместо оца на великој пијаци стоји за тезгом и продаје своје јабуке, грожђе, вино и ракију из њихових воћњака и винограда. Милицу је упознао када је са родитељима на ту пијаци долазили по кућне потрепштине, понекад доносећи баш за њега тек испечену штрудлу или какав други колач, букетић пољског цвећа кришом убран са ливада око њиховог салаша.

А упознали су се готово случајно, када је он, стојећи поред оца за тезгом, гледао омађијан у то румено девојче оборених очију које је са родитељима дошло по вино. Сви су знали да је плавац из њихових винограда најбољи на пијаци, јер спремају га онако, домаћински, као за себе, те га ваља и кувати у дугим зимским данима када окује снег, и давати деци када ухвати грозница, а Божић се и није могао замислити без вина са јужне, србијанске стране. И тако, реч по реч, осмех по осмех и Матеја ускоро пређе на банатску страну, те и веридба би негде око Духова са чврстим обећањем да ће и свадба бити по Божићу.

Милицу и Матеју се журило, јер велике је невоље и туге и са једне и са друге стране рат оставио. Матеја је био млад да оде у рат, али се ни његов ни Миличин брат нису вратили из Велике војне. Ратовали су на различитим странама, (о томе се у кућама није говорило), али су, сваки за свога цара, остали далеко – Матејин негде у беспућу Албаније, а Миличин негде у Галицији. И сада, после рата, жељне лепога и живота, обе породице су наваливале да се та ствар са свадбом што пре оконча, те да би се у њиховој кући зачуо дечји плач.

Ето, сада тај Дунав. Тако страشان и силовит окова се ледом, а Божић се приближио и у обе куће се размишља шта им је чинити и да ли чекати да ојужи и да лед крене према Римунји, али,

биће послова у виноградима и пољима и ко зна на шта ће то на крају изаћи. И паде реч, на крају, да се одмах по Божићу закаже свадба, и написао се писма пречанима да до Богојављења очекују Србијанце да се свадба и све што уз њу иде уговори. Угланцаше се саонице Матејиног комшије Михајла, повадише се прапорци за коњске оглаве и парадне коње, и просци пређоше Дунав, те се свадба уговори за светог Трифуна, јер добар је дан за тако велики догађај да у виноградарску кућу дође невеста и донесе нови живот. Уговори се мираз и дарови невестини и младожењини, и просци се вратише да у свом дому обаве све што треба обавити да свадба буде достојна и домаћина и појана.

То јутро о светом Трифуну освану некако тмирно и посве неприлично за свадбу. Матеји би криво, јер, ето, једном се жени, па зашто баш тако. Али, није се имало куд јер гости почеше да долазе, и напуни се кућа, а стари сват и кум из Селевца и Михајловца, румени од вина, већ питају кад се креће, јер далеко је Бело Блато, иду саоницама а зимски дан је кратак, ваља кренути.

Опремише се сватови, младожења седе до кочијаша, отац и кум у једним, а стари сват и хармоникаш са стицем у другим саоницама, и кренуше преко залеђеног Дунава на пречанску страну. Већ добро начети вином, певали су песме, оне старинске, о Милицу једној у мајке, и сватовце и бећарце, све клизећи преко леда док је кочијашев бич парао залеђени ваздух, а прве куће из банатског непрегледа већ се појављивале на хоризонту.

И би одједном.

Проломи се лед испред првих саоница, пропеше се коњи сапети кајасима, у трену замуче кумовска песма коју замени страшни звук пуцања леда, и тамни бездан воде завлада над сватовима, и нестале неба...

Много година касније, чика Мита Кесега, дунавски алас, клео се како је, раније у једно прохладно и магловито зимско јутро, чекајући да сване па да извуче меже и струкове, чуо из магле сватове са Дунава како певају незавршене бећарце и сватовце, и како је могао јасно разазнати кума који у песми предњачи и од хармоникаша наручује песме. И не да је само он, Мита, то знао, већ и сви остали дунавски аласи, да су то они Матејини сватови који необављена посла и неиспрошене девојке још увек језде тмином Дунава покушавајући да пређу на другу страну где их вође вина чека.

Слика са сицилијанске обале^{*}

Смедерево слови за један од најојеванијих српских градова. Сваки њексџи, ма само и њомињање било, велики нам је, значајан и важан као да баши њејовим изостављањем крњимо доброју приче коју би да исјричамо. Јер овај Град на дну Панонској мора, како воле да га назову овдашњи мисџици дајући му на-времени значај, верујемо да њакву бржност заслужује. Те њесме и њриче чџијаћење у наредним бројеви-ма Смедеревској маџазина.

После ручка кренух се даље са одморним коњима. Пут иде низ Дунав. По сата иза Гроцке приближује се једна ивица око 100 стопа висине, стрма и шумовита, тако Дунаву да остаје само још простор за пут. Лепота реке не да оку да се одвоји од ње; с оне стране смењују се шуме и велике ливаде, а ланац од чардака пружа се дуж обале. Наједанпут несташе пута на обали, вода га је однела; други стрм и мучан пут води десно у брдо и ту је била потпуна дивљина; храст, племенито и дивље воће, нарочито отаси, остајали су угусто једно поред другог. Ту, први пут, паде ми у очи огромно богатство ове земље у шуми, која је ту лежала оборена и неупотребљена у маси.

Ускоро затим могли смо опет ићи низ Дунав. Где-где видели су се рибарске колибе на његовој задивљалој обали а њихови становници били су као и околина њихова: унапред, далеко преко Дунава, виде се, преко песковите пуне белоцркванске, стрма Вршачка брда, и Немачка–Оравица у Банату, као нека капија води у долину Варадије. Кад се погледа уназад, види се још Авала како се узвисила над осталим околним брдима. На једном савијутку реке наједанпут пада у очи један предмет који нас у овим крајевима изненађује. Човеку се чини да види рушевине неког старог, величанственог места, како се виђају по сликама са сицилијанских обала. То су зидине и куле града Смедерева.

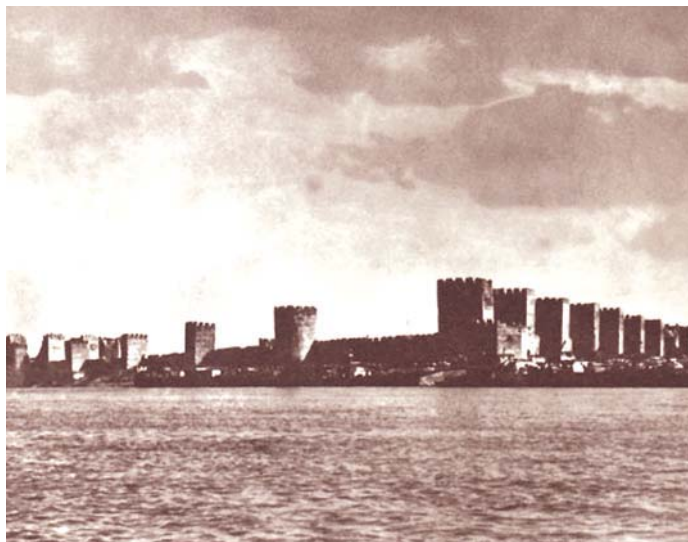
Ђорђе Бранковић, син онг Вука који је имао тако велики утицај на косовску битку, сазидао је Смедерево. У 60. години постаде Ђорђе Бранковић владалац српски, под врховном влашћу турском; а у 98. години умре од ране коју је добио у једној бици. Приче и песме пуне су успомена на тог јунака.

Двадесет једна кула, високе, четворугле повезане једним низим зидом образују у облику једног троугла смедеревски град. Он лежи у угли који образује Језава, која овде утиче у Дунав, на левој је обали Језаве и изгледа да је још у чврстом, добром стању. Варош на јужној страни града, у доба Карађорђа седиште сената, отворен је и изгледа боље од горње вароши Београда, али пет зато сиротињски према граду. Познаје се да су и град и варош постали у разним временима и под разним приликама. Варош је више пута страдала од ватре и ново подизање њено показује још страховање да то још нема сигурног станка од Турака.

Са новим стањем ствари и Смедерево ће постати другачије. Положај места је згодан за трговину у унутрашњости земље. Становници су већином трговци.

Смедерево је у целој Србији познато са свога грожђа и вина. Ту се срећно одржала прастара лоза; у осталој Србији виногради су већином пропали и тек за последњих четрнаест година изнова подигнути. Док се у целој Србији налази само црно вино, овде роди и бело вино, које се по својој јачини и благом укусу равна маџарском вину. Виногради леже на југу и југозападу, у полукругу око вароши.

Препоручише ми за преноћиште гостионицу Ђорђа Љотића. Кад сам се у авлији скинуо с коња и кад хтедох да видим шта је са мојим пртљагом, поздравише ме неколико Срба пристојног изгледа и поведоше ме на горњи спрат, а за пртљаг рекоше ми да

ће се већ урадити што треба. Ту нађох две собе раздвојене само једним стубом и ниском преградом од дасака; у првој се кувала кава, а друга је била намењена за преноћиште путника и била је са улице отворена. Ту је већ било неколико путника, самих Срба. Они су лежали опружени на њиховим ђилимима и забављали се бројаницама; њихови пиштољи и ханџари беху брижљиво понаместени, над њиховим местима, по дасци која је неколико стопа од тавана била намештена на дуварима.

Позваше ме да седнем; ту беше и један франачки сто и столица. Одмах затим отпоче разговор, уколико је то могло ићи са оно неколико речи које сам знао. Србин не воли, као Турчин, да седи ћутећи и тако се понашају да је странцу лако да учествује у разговору. Сви су били у најбољем расположењу, што им је наследно као и свим Словенима.

Запиташе ме говорим ли српски? или турски? – а сигурно влашки, грчки или арбанашки? – а како сам на сва та питања морао одговорити са не, а нико није знао немачки, то се почеше саветовати и као последица тога беше то да зовнуше Петра, који је знао немачки, трговца по занимању. Опажала се на њима радост што су ми нашли неког с киме се могу разговарати, затим седосмо за сто. Изнеше једно за другим супу, меса, зелени, све то тако добро спремљено да су ме само јаки зачини подсећали на стару кујну. У гостионицама је само мушка послуга; уопште, у њима се виђају само мушки. Како и Турци долазе, то женскиње не излази, бојећи се грубости.

Из града допреше из стотину гласова Ал-лах! Ал-лах! То је био први сат ноћне страже. По правилу, требало би да цела посада виче сваког сата преко ноћи то исто, да би тиме показала да је будна и да непријатеља плаши. Но уобичајено је да о доцнијим сатима виче само стража.

Како је после вечери сваки сео на свој ђилим, у другој соби чу се жагор. Једна група влашких Цигана поче свирати. И кад се човек решио да све веселе даре ове земље вољно прими, тонови ове музике превазилазе ту решивост. Међутим, свирање постаде тише и у нашу собу уђе створење које једном Франку није било лако распознати. Било му је око 16 година, правилних лепих црта, од најзатвореније жућкасте боје његовог племена; сјајних очију, дуге црте, разбарушене косе; витка струка, у једној кошуљи пуној бора, прслук златом везеним, широкој шареној катунској хаљини која је висила до чланка, а преко тога фином марамом; босих ногу; у рукама кастанџете. Оно уђе одмереним корацима и обиђе неколико пута унаоколо. Неколико удараца кастанџетама, неколико живих покрета и стаде на сред собе. Музика је пратила сваки покрет. Сад отпоче грациозна игра, која ускоро пређе у брже покрете и окретања; покрети и окретања постадоше напослетку дивљи, дрхтећи, конвулзивни. Музика је изазивала све већа

^{*} Текст преузет из књиге Мр Србислава Миленковића „Смедерево у огледалу путописаца“

напрезања. Паданье, брањење, обамирање, скакање и бесно вртење у кругу долазили су једно за другим.

То је био један дечак, Циганин, који је подражавао харемским играма. Ужасна гипкост тела привлачила је погледе, као год што их је безгранична бестидност покрета одбијала. Кад се очекивало да падне од умора, онда му је свако савијање поново давало снагу. Напослетку, паде изнурен у мојој близини и метну натраг превијену главу на моје колено, са поклопљеним очима и опуштеним рукама. На мог мога суседа метнух му један новац у уста и одмах отпоче игра изнова.

Тако је узео бакшиш од свију присутних редом и напослетку та дивља сцена престави се. Јадно дете беше се спремило да је отпочне поново; на срећу, гости су били задовољни.

У Србији нема кревета по нашем начину. Душеци, ћилими и јоргани замењују их. Ђорђе гостионичар добро се постарао за мене. При свем том беше непријатно октобарску ноћ проводити готово у пољу; али ови очврсли људи не осећаху ништа.

Једанаестог октобра. Све је у кући било рано на ногама. Ракија, кава и чибук били су зајутрак. Један од присутних, поштар београдски, јахао је такође за Пожаревац, 5 сати од Смедерева, како се обично рачуна.

Поред самог града прелази се Језава, затим води пут, широко прокрчен, кроз растову шуму, која покрива острва, ка Морави.

НАРОДНА
БИБЛИОТЕКА
СМЕДЕРЕВО

Карађорђева 5
11300 Смедерево
Тел./факс 026 222 270
Директор 026 223 740

smedbib@eunet.yu
www.biblioteka-smederevo.org.rs

ПОСТАНИТЕ ЧЛАН
НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ
СМЕДЕРЕВО
У 2010. ГОДИНИ!

*Ја имам маму, тата, браћу, секу
и Народну библиотеку!"*

Земљерадник Петар Спасојевић

Повучен од светиња, вреда и радан незнан за животиња – Петар Спасојевић, винирација, како се сам радо називао, смрћу својом оставио је и знан и чувен, јер је све своје и ако мало, али његовом и знојем лица своја зарађено имање оставио општини смедеревској на добротворне цели и ипак ушао у ред добротвора града Смедерева.

Он се родио око 1838. год. у селу Липовцу, округу Крагујевачком. Како му родитељи беху сиротни то он још за малости своје, напусти своје родно место и дође у Смедерево, радећи испочетка као слуга, али се најрадије бавио тежачким пословима. Радан а штедљив он је стекао и прилично новца и тада купи један виноград, озида кућицу и на тојме је свом имању провео цео свој живот. Силазио је у варош врло ретко.

Био је жењен али порода није имао па зао се реши: да поред неких ситних легата, које је оставио својој родбини, све своје имање остави на добротворне цели. Тако је и урадио. Тестаментом својим он је наредио да се по смрти његовој, његово имање прода и тада од добивеног новца половина да се да добротворном фонду сиромашних ученика и ученица овд. основних школа и гимназија.

Његово је завештање извршила општина смедеревска, а ње му се одужила тиме, што је једну и ако неугледну, улицу назвала његовим именом.

Бог да му душу прости.

Овако у књизи ТЕСТАМЕНТИ ДОБРОТВОРА ОПШТИНЕ ГРАДА СМЕДЕРЕВА, (објавила ју је 1927. године Штампарија А. Трајков – Смедерево, а осам деценија касније њено фототипско издање Историјски архив у Смедереву), почиње прича о земљераднику Петру Спасојевићу.

Надаље, подписани судија са секретаром, пошто се од присутника уверио, да је болујући заиста лице које је горе споменуто, те да је, иако болесно, при чистој свести и памети, јер на питање чисто и разговарно одговара и изјављује да је он нарочито послао човека, да судију позове; јер је рад да остави своју последњу вољу на случају смрти.

ЗАВЕШТАЊЕ

Ја сам удов, и у времену брачног живота нисам имао деце, од фамилије имам само једну сестру Живку, која је удата у селу Кожетину – Јабланице Засеоку. За овим исправља се име Живка пошто је њено право име Босиљка.

Од имања има кућу у којој сада живи, виноград до Краљевог винограда и њиву до Николе Младеновића винограда.

Примања нема никаквог, а дугује само управи фондова.

Ма случај смрти из његовог имања, да се наплати дуг управи, Андреји Алексићу, каф. 6. дин., Стојану Николићу 16 гр. чарш., Сави пинтеру 16 гр. чарш., Јевти Н. пандуру 18 гр., Ђорђу Н. пиљару 8 гр. и Аксентију Димићу 16 гр. чарш., а сем овога он сада плаћа за лекове; но што поднесе рачун по његовој смрти, ако би умро, то да му се исплати, као и сам погребни и трошак који ће он учинити око саране.

Собни намештај као и кујинско посуђе, да се после смрти његове преда Ракили, жени Ђорђа Николића. бив. воноградације овд., а да јој се преда и у новцу десет дуката.

Ово јој све оставља с тога, што се налази код њега у болести и чува га. Својој сестри Босиљки ако је у животу да јој даде 10 дук. цес. но ако се неби на астечај јавила ти 10 дук. цес. да се предаду фонду сиротних ђака смедеревске општине.

ПЕТАР СПАСОЈЕВИЋ
Добротвор Општине Смедеревске
рођ. 1838. † 1882. г.

На случај смрти хоће, да се према своме имању пристојно сарани и да му се на гробу подигне крст са плочом, који да кошта 20 дуката цес.

Сав остатак што претече по исплати означених дугова, погребног трошка и исплати легата, да се половина преда фонду сиротинских ђака те да се од интереса ђаци школују, а друга половина општини смедеревској на сиротињу смедеревску.

Бурад и вино, а и сво имање да се по смрти одма прода, па да се у свему изврши што је наредио.

За извршиоца његове последње воље одређује Аксентија Димића, бакала овд. коме за труд, што ће се трудити око упокоине и подизања споменика и подушја трудити пет дуката.

Надаље у причи о овом добротвору следе потписи и још једном констатација да је при изјави ове последње воље болујући био при чистој свести и здравом разуму.

А у ону, и ако неугледну, улицу названу његовим именом стићи ћете ако кренете уз Улицу Старца Вујадина, па полако... Ногу пред ногу, и ето лепе прилике да се поразмисли какво је то време било, а а какво је ово наше? Би ли данас поверовали да неко при здравом разуму сво своје имање течено читавог живота завештава фонду из ког се сиротински ђаци школују? Неки наши преци су се, ето, и на овај начин уписали у историју Смедерева.

Њирредигио: Јовица Тишма

Историјска читанка

Старо гробље је својеврсна историјска читанка Смедерева. Да је ипак, посведочиће приче које ћемо у наредним бројевима Маџазина објавити, јер, судећи по људима којима је последње коначишће, Старо гробље је одавно је завредило да постане историјски споменик нашег града. И културни, који ће лепо сведочи о нама.

Пише: Александра Бојановић

Димитрије Давидовић Сав Србин

Калдрмисаном стазом која од главног улаза води према горе, непосредно уз цркву на Старом гробљу у Смедереву, стиже се до гроба првог српског новинара и публицисте, творца модерног српског устава, просветитеља и дипломате. Ту је и гвоздена ограда која окружује гроб, слика и плоча са натписом – „Димитрије Давидовић, Сав Србин. Родио се у Земуну у царству аустријском 12. октобра 1789. а умро 25. марта 1838. године у Смедереву у Србији.”

Знаменит, цењен и уважен. Данас често заборављен и непознат ширим друштвеним слојевима. Ако у ово не верујемо, запијмо се – колико ми знамо о „оцу српског новинарства”?

После детињства проведеног у родном Земуњу, Димитрије Давидовић одлази на школовање у Будимпешту где почиње студије филозофије. Недуго потом, међутим, сели се у Беч где уписује медицинску школу. Ипак, ни ту не остаје дуго. Повучен чињеницом да, иако Србија радом Доситеја Обрадовића почетком XIX века добија школе, још увек нема ниједну штампарију, Димитрије Давидовић изучава типографски занат. За време боравка у Бечу упознаје ондашње српске интелектуалце који су тамо живели, а пре свих Вука Караџића која га упознаје са Јернејем Копитаром.

Уз свесрдну помоћ овог последњег Давидовић и добија дозволу од аустроугарских власти за штампање првих новина на народном српском језику. „Новине сербске” почињу да излазе 13. августа 1813. године. На страницама ових новина налазе своје место радови водећих српских интелектуалаца онога времена. Самом Давидовићу пријатељство са протом Матејом Ненадовићем доноси службу у Крагујевцу 1821. године. Убрзо затим, Димитрије Давидовић постаје једна од најзначајнијих личности из окружења кнеза Милоша Обреновића, његов лични секретар и учитељ кнежеве деце. Често је обављао и дипломатске послове.

Загрејан идејом просветитељства и слободоумљем Димитрије Давидовић је био заговорник модернизације и преуређења српске државе. Да своје идеје прошири међу народом добио је прилику десет година по доласку у Србију када је са радом почела „Књажевска србска књигопечатња”, касније Државна штампарија. Са дозволом Милоша Обреновића „Новине сербске” наследнице оних штампаних у Бечу и прве новине на тлу Србије почињу да излазе 5. јануара 1834. године у Крагујевцу.

Свој утицај на читаоце Давидовић је мудро користио у циљу ширења свести о потреби правног уређења државе. Тако су, по избијању Милетине буне 1835. године, устаници у Давидовићу и његовим новинама имали велику подршку. Један од захтева побуњеника био је и доношење устава Србије. Као поштована и учена особа Димитрије Давидовић постаје творац првог модерног устава Србије који је усвојен на Сретење 15. фебруара 1835. године.

Због својих либералних, касније се испоставило и прилично визионарских идеја, Сретењски устав се није свидео Турској, али ни осталим светским силама тога доба. Остало је забележено мишљење Русије која није желела „француски расад у турској шуми”. Због ограничења владареве власти Устав се није свидео ни кнезу

Милошу па га је уз подршку великих сила укинуо. Димитрије Давидовић тада пада у немилост Обреновића.

Као последицу овога, „Новине сербске” ускоро подлежу кнежевој цензури. Нешто касније у новинама објављена вест о болести Милошевог старијег сина, Милана била је у низу последњи разлог за уклањање Давидовића из новина и са свих државних функција.

Тако прича долази до Смедерева. За године службе Димитрије Давидовић од кнеза Милоша добија кућу у овом граду, имање са 60 стабала шљива и 300 златних гроша годишње. Како су му супруга и сва деца умрла пре њега, овде Димитрије остаје сам и заборављен.

Умро је 6. априла 1838. године. Његову смрт нико није забележио а прво је био сахрањен на делу свог имања, толико скрајнуто да се прича да су, када су хтели да гроб преместе имали проблема да га нађу.

А савест се касније пробудила. Поводом стогодишњице Давидовићевог рођења и педесетогодишњице од његове смрти 1888. Уједињена омладина је иницирала пренос његових посмртних остатака на угледније место, поред цркве на Старом гробљу, тамо где се сада налази.

Да ли је то довољно или не, тек једина основна школа са именом првог српског новинара и творца модерног устава је управо смедеревска школа „Димитрије Давидовић”. Под његовим именом Удружење новинара Србије додељује награду за уреднички рад.

Породица Љотић

Цењени и поштовани... генерацијама

Гробница ове знамените смедеревске породице некада се налазила на јужној страни цркве. Премештена је двадесетак метара од ранијег места када је зидан потпорни зид цркве. У гробници су сахрањени: Димитрије, његова жена Катарина, њихов син

Владимир и његова жена Љубица Љотић. За живота сви Љотићи су били веома имућни, цењени и уважавани како у Смедереву тако и шире.

Прича ове породице, њихове заслуге или грехови оставили су дубоког трага у историји Смедерева. Све што се данас прича и што и даље изазива полемике међу локалним живљем али и шире, углавном се везује за последњег Љотића који је живео овде – Димитрија. Ипак, како он није сахрањен на овом гробљу, овога пута овде неће бити речи о њему. А о томе колико су његови преци помогли или одмогли Смедереву судите сами.

Најстарији познати преци ове породице, браћа Тома и Ђорђе (од милоште звани Љота по коме је и породице касније добила презиме) у првој половини XVIII века преселили су се из дела садашње Грчке прво у село Крњево (где су око 1750. године подигли цркву брвнару) а касније и у само Смедерево. По предању, у њиховој кући је Карађорђе примио кључеве смедеревског града од Турака. До краја, Љотићи ће остати велике присталице династије Карађорђевић. Димитрије Мита Љотић, најстарији члан породице сахрањен у породичној гробници је после Светоандрејске скупштине која је сменила династију Карађорђевић 1858. године са кнезом Александром добровољно отишао у изгнанство.

Његов син, Владимир Љотић такође је хапшен као завереник против династије Обреновић и као такав је неколико пута морао да напусти земљу. Био је секретар кнеза Александра Карађорђевића, а једно време и начелник Министарства спољних послова. Био је српски конзул у Солуну, а са њим се тамо преселила и његова породица. Ипак, после подношења оставке, вратили су се у Смедерево, па је Владимир једно време био председник општине, народни посланик и изборни сенатор. Остало је забележено да је као близак пријатељ Петра Карађорђевића, Владимир Љотић био у делегацији која је краља пратила из Женеве приликом његовог доласка на престо. Такође био је председник Првог конгреса земљорадничких задруга и један од првака Радикалне странке. Умро је у Смедереву 27. јула 1912. године.

Друштвена активност и углед који је породица Љотић уживала у Смедереву и региону није заобишла ни жене из ове породице. Супруга Владимира Љотића, Љубица била је веома учена и образована. Њен предак био је кнез Станоје, Карађорђев сарадник који је страдао у сечу кнезова 1804. године. Предавала је историју

и француски језик у Вишој женској школи у Београду, била председник Женског друштва у Смедереву и једна од сталних сарадница првог женског часописа у Србији „Домаћица.“

Допринос Љубице Љотић развоју Смедерева је огроман и тешко је побројати све њене заслуге. Основала је Радничку школу у Смедереву која је у то време била скоро једина установа за васпитање будућих домаћица. Такође, била је једна од оснивача, прва и доживотна председница Кола српских сестара које је основала у Смедереву 1903. године. И светски рат провела је на имању Љотићевих у Смедереву, а по ослобођењу била је главни представник Смедереваца пред Французима који су се задржали у граду. Са њима је организовала болницу и прихватилиште за људе из заробљеништва, а подигла је и купатило и станицу за дезинсекцију. Такође, организовала је и обнову цркве светог Ђорђа у Смедереву. Носилац је ордена краљице Наталије.

После II светског рата, због активности Љубициног и Владимировог сина Димитрија, а и као уважена и имућна породица, Љотићи падају у немилост нових власти. Сва имовина им је конфискована, а Љубици која је једина у то време живела у Смедереву, остављена је једна соба. У њој је и умрла 1954. у 90. години живота.

Мир који су чланови ове породице пронашли у свом вечном боравишту на старом смедеревском гробљу заобишао је њихово презиме. О њему се и даље прича, воде се полемике, истичу грешке... Неколико година стара расправа о давању имена једног од градских паркова по овој породици поново је узбуркала градске страсти. Нису прошли ни предлози да се једна од градских улица преименује у „Улицу породице Љотић“. Тада су се сви сећали њихових мана и грешака.

Доприноси се некако увек забораве.

Прота Милутин Н. Банић Живот угодан и Богу и људима

Прича о данас мање или више познатим људима који су својим животом и радом задужили Смедерево, а који су своје вечно боравиште пронашли на Старом гробљу, не може да се исприча без помињања једног проте – првог добротвора града Смедерева, а за живота веома цењеног и поштованог, Милутина Н. Банића. Његов гроб налази се у близини старе цркве.

После детињства и школовања у крагујевачком округу, Милутин Банић 1838. године завршава Богословију у Београду. Зађаконио се и на службу је послат у Смедерево где је недуго после тога рукоположен за свештеника. Цео свој свештенички век провео је у овом граду, а убрзо је постао и прота смедеревски. Остали су записи о томе да је био веома цењен и поштован у народу и да су му, где год да је пошао, свуда биле указиване највеће почести.

Као особа од поверења прота Милутин Банић неколико пута је биран за посланика у Народној Скупштини. У том својству присуствовао је и чувеној Светоандрејској скупштини 1858. на којој је са престола збачен кнез Александар Карађорђевић и враћен кнез Милош Обреновић. Остали су записи из тог времена о проти Милутину као изврсном говорнику и добром патриотском беседнику. Тако је прота Банић био и у свити кнеза Михаила Обреновића када се овај упутио 1867. године у Цариград да од султана назад на управу добије шест градова међу којима је било и Смедерево.

За живота веома имућан а скроман, прота Банић је у Смедереву живео на свом имању са супругом Јаном. Тестаментом је оставио општини Смедерево 1000 златних дуката са напоменом да се половина новца троши за помоћ сиротињи, а друга половина користи за стално увећање овог фонда. Између осталог у тестаменту проте Милутина Банића пише: „Са 1000 дуката оснивам Фонд Сиротињски, из кога са полугодишњег прихода да се даје помоћ Сиротињи смедеревској, а са полу прихода, да се умножава тај сиротињски фонд. За старање и управљање овог сиротињског фонда, остављам аманет на Општину смедеревску; и она ће бити дужна сваке године подносити о овоме сиротињском фонду рачун надлежној власти.“ Умро је 1876. године, а остало је забележено да се обртањем новца фонд дуго увећавао и да је тако Протина помоћ сиротињи у годинама после његове смрти била све већа. Део новца Прота Банић оставио је и смедеревској цркви, као и школи.

Колико сумом коју је завештао, која свакако није била занемарљива, а још више самим чином прота Милутин Банић заслужио је да дуго остане у сећањима становника Смедерева. Својим тестаментом он је постао први добротвор овог града, а оснивањем фонда дао је леп пример својим суграђанима.

Неки од њих су га следили.

Inter-Mehanika d.o.o.

Smederevo

Salinačka bb, Industrijska zona
tel: +381 (0)26 231-697, 223-519
tel/fax: +381 (0)26 229-665, 613-002

ISO 9001:2008; ISO 14001:2004
OHSAS 18001:2007

Proizvodni program

Železnički	Rudarsko-metalurški	Opšte namene
Teretni vagoni održavanje, rekonstrukcija, modifikacija Kočiona oprema izrada i remont Zaporna armatura sa ventilima za vagon-cisterne izrada i remont Remont motora i kompresora Izrada delova Intervencije na vagonima na terenu	Vibraciona sita Izmenjivači toplote Transportna kolica Kompenzatori Gorionici Transportni sistemi Razne konstrukcije i delovi Montaža na terenu	Kotlovi na čvrsto gorivo Kotlovi na biomasu Plovni objekti čamci, brodići, splavovi, pontoni Rezervoari Oprema za sportske terene Oprema za dečja igrališta

www.inter-mehanika.com
inter@inter-mehanika.com

Лепотица

Свако од нас има неке личне разлоге, свесне или несвесне, неку сопствену меру за лепоту.

О укусима, кажу, не треба расправљати, те нећемо ни ми. А то и није разлог овој причи.

Свакако су старији Смедеревци имали нешто добро на памети када су зградицу **прилепљену** уз Гимназију назвали – **Лепотица**. Ваљда им је, онако бела и **скоцкана** заиста заличила на лепотицу у поређењу са кућама чије је место у њиховим срцима заузела. Видимо их на фотографији снимљеној 1959. године: ону у средини **стисле** су, с десна, уз Гимназију, **књижара „Милова-новић”** коју су, опет из неких својих, ваљда ваљаних, разлога, су-грађани називали „код Боже дерикоже”, и с леве стране **фото-графска радње Томе Поповића**.

Не видимо личне успомене нити њихових станара, нити сва-кодневних пролазника, оних који су у књижари куповали или се код мајстора Томе... (мајстор - трапави компромис између углед-ног **друга** и проказаног **господина**), код мајстора Томе фотогра-фисали.

Како би ови данашњи, најновији Смедеревци, о лепоти и **ле-потицама** судили, не знамо, нисмо питали. Нићемо мерити. А и зашто би, када је наш **распевани земљак** Љуба Нинковић у песми „Мој свет” све објаснио: „**Свако време остаје у сећању вршњака својих, као време лудости, страхова ил' радости, а оно што му даје сјај - то је неко друго време.**”

Почени тиме, сигурни смо да је ова прича у некоме пробуди-ле носталгичне црно-беле успомене. И то је довољно.

Зато, нека јој овде буде крај.

Лейошница...

... свака у своје време.

Стара Смедеревка

У низу грађанских портрета који су умножени обележили српску уметност 19. века, несумњиво значајно место заузима „Портрет Старе Смедеревке” сликан у Смедереву пре нешто више од једног и по века, руком сирејиног Арсенија Пејровића. Како својим значајем заслужује, овај портрет краси сталну изложбену поставку Музеја у Смедереву.

Пише: **Мр Снежана Цветковић**

Средином XIX века, прецизније 1844. године, у години када је насликан портрет „Старе Смедеревке”, у смедеревској вароши убрзано је стасавао слој имућних људи, пре свега трговаца и занатлија. Иако формално још увек у Смедеревском граду, Турци су у ово време у највећем броју напустили Смедерево. Леонтије Павловић у књизи „Смедерево у XIX веку” наводи да је ове године у Смедереву било 3265 српских становника, који су живели у 743 куће и 750 турских становника у 150 кућа. Смедеревци су у ово време већ били подвојени на обреновићевце и карађорђевићевце, што је често био извор неспоразума међу имућнијим грађанима, око различитих питања важних за град. Кнежеви и краљеви владарског дома Обреновић, својим летњим доменом у Смедереву, утврђеним 1827. године на Плавинцу, значајно су утицали на живот и развој Смедерева током читавог XIX века. Богатством и угледом издвајале су се породица проте Милутина Банића, ученог Антонија Протића, трговаца Стевана Кузманића-Кршљанина, Петра Спасојевића, Дине Манчића, Настаса Томића-Калкаљере, Кузмана Марића... Идеал свих ових породица био је да буду овековечени на сликарским платнима, такође, и на фотографијама породичних албума који су имали да красе, сваки на свој начин, репрезентативне салоне њихових нових кућа. Најбољи српски сликари овог времена, међу које се свакако убраја и Арсеније Петровић, неуморно су портретисали српско грађанство.

До данас није поуздано утврђено којој је то угледној, највероватније трговачко-занатлијској породици припадала „Стара Смедеревка”, а инвентарне књиге смедеревског музеја бележе да је могуће да је ова госпођа припадала породици Марић.

Арсеније Петровић, попут многих својих колега, у Кнежевину Србију је дошао „из прека”, са дужином боравцима у Београду, Смедереву, Великом Градишту, Пожаревцу и Крагујевцу. Иако без академског образовања, школован у радионици неког локалног мајстора, портрете је сликао веома вешто и допадљиво, нарочито истичући карактер портретисаног и посебно водећи рачуна о стилизацији њихове одеће. Управо на „Портрету старе Смедеревке” сликаном током 1844. године када је овај уметник дуже радно боравио у Смедереву, сложили су се стручњаци који су се овим периодом бавили, он је најдаље отишао у стилизацији одеће портретисане смедеревске госпође. Она је одевена у класичан српски грађански костим времена у коме је живела, који се одликује изузетном скупоценошћу тканина од којих је сачињен, а допуњен вредним накитом од злата и украсима за главу. Одевена је у бунду опточену крзном, највероватније од самуровине, испод ње је елегантан, рекло би се свилени фиштан, на грудима пурпурна марама причвршћена елегантним брошем, а за појасом бајадер исте боје као и марама. У десној руци, на којој носи златни прстен са каменом, држи марамицу. Фризура је такође у духу времена, око главе је цветна марама-бареш, из које „даниловски” просијава бисерна игла, са фесом на темену. У ушима носи златне, декоративне минђуше. Посебан утисак портретисана оставља својим отменим и господственим ставом.

Првобитно је „Портрет Старе Смедеревке” припадао приватној збирци Смедеревца Милана Јовановића Стојимировића и чуван је у његовој кући у улици Анте Протића, у којој је по завршет-

Арсеније Пејровић, Портрет Старе Смедеревке, око 1844, уље на џапану, 79 x 59 цм, инв. бр. 128, вл. Музеј у Смедереву

ку Другог светског рата, 1950. године био отворен Народни музеј. Имовина овог Смедеревца била је конфискована по завршетку рата, а вредне збирке које је он сабирао биле су припојене новооснованом Музеју, о чему је у Смедеревском магазину различитим поводима више пута писано. У првој, или старој згради Музеја у Смедереву, овај портрет имао је своје место у сталној поставци, да би пресељењем у нову музејску зграду 1972. године живео свој живот у депоу Музеја. Спретном руком тадашњег конзерватора Музеја у Смедереву, Миленка Остојића, ова слика прошла је кроз неопходан конзерваторско-рестаураторски третман. На ретроспективној изложби слика Арсенија Петровића коју је 1974. године организовао Музеј града Београда гостовала је и „Стара Смедеревка”. Након тога, слика је била више пута излагана на различитим изложбама у Галерији Музеја у Смедереву, да би се 2005. године поново вратила у сталну поставку нашег музеја.

(у идућем броју пишемо о слици Јована Бијелића „Мали стрелац”)

ALTO D.O.O.
AUTO DELOVI

UL. SRPSKIH SOVJETA 3
11300 SMEDEREVO
Tel.: 026/ 617 539; 617 833

Човек који је градио две ДОВОДИНЕ

*Осмог децембра прошле године навршило се седам деценија од смрти великог архиепископа Николаја Петровича Краснова (1864–1939). Причу о овом уметнику архиепископу који је својим пројектима заувек обележио урбанистички лик нашег града, за Смедеревски мајазин написала је **Зoja Пожејних**, члан Савеза новинара Русије, Коломна, Московска облас, а објављујемо је у преводу Вере Хорвајт.*

Био је један од оних руских емиграната који су морали да напусти своју домовину, од оних који су пожелом двадесетих година прошлог века нашли другу домовину у Србији.

Детињство, дечаштво и младост

Завичај академика архитектуре Николаја Петровича Краснова је село Хоњатино Коломенског округа у Московској губернији. Део округа из кога потиче, иначе најудаљенији од Коломене, у XIX веку је био и најсиромашнији. Породицама сељака није остало ништа друго до да крену трбухом за крухом, најчешће у свој „првопрестони град“ – Москву. Тако се, очигледно, у древној руској престоници обрео и сељак из Хоњатина, Петар Краснов са женом, где је 29. новембра 1864. године у Ваведенској цркви Новинског манастира и крштен Николај Петрович Краснов.

Врата Московске школе за сликарство, вајарство и архитектуру су се пред дванаестогодишњим Николајем раскрилила 1876. године. Има индикација да је младом, способном и марљивом дечаку помогао Сергеј Михајлович Третјаков, рођени брат оснивача легендарне Третјаковске галерије у Москви. Сергеј је, као и Павел, био колекционар уметничких дела и члан Московског уметничког друштва, а поменута школа је била формирана при овом Друштву.

Нема сумње да је Николај добијао материјалну подршку током студија, јер се школовање плаћало, али се не зна да ли је та помоћ пристизала од оца, рођака или неког другог. Било како било, он седам година касније са успехом завршава Уметничку школу, од које је у то време престижнија била само Академија уметности у Санкт Петербургу. Краснов ускоро добија такозвану Малу, а кроз годину и по дана, када је представио пројекат зграде гимназије, и Велику сребрну медаљу и звање уметника архитектуре. А у то време је имао свега 20 година...

А онда је у формирању судбине талентованог дипломца узео учешћа и предузетник и трговац Петар Губоњин (1826-1894). Он је такође био један од великих људи, поникао на коломенској земљи и такође сељачког порекла. Био је истакнута личност и бавио се врло разноврсним делатностима.

Када је стекао племићку титулу, добио је део земљишта на обали Црног мора, на Криму, у Гурзуфу и одлучио да на њему изгради летовалиште, у чему је, како се убрзо показало, и успео. Претпоставља се да се млади Краснов обрео на јужној обали Крима управо захваљујући покровитељству свог познатог земљака. Већ 1887. године Краснов постаје главни архитекта Јалте, популарног летовалишта Руске империје.

Јалта – „кримски бисер“

Николај Петрович је сва своја знања, способности, енергију и трудолубивост усмерио пре свега на побољшање санитарних

услова и плански урбанистички развој Јалте. Године 1899. Краснов, који је већ постао познат као изванредан архитекта, напушта посао у градској управи Јалте. Јужна обала Кримског полуострва га је очарала својим прекрасним крајоликом и подстакла да ствара необична, романтична здања. Осетио је да је овај предео је као створен да људима донесе здравље и радост општења са природом изузетне лепоте, а да његова архитектура мора бити у складу са овим јединственим локалитетом – са брежуљцима, морем, суптропским растинјем.

Почиње да се бави приватним пословима: пројектује и гради хотеле, између осталих „Ореанду“ на морској обали Јалте, затим гимназије, храмове, капеле. Саградио је бројне виле, летњиковце и палате од којих многи, као Харкас или Ђулбер, постоје и данас.

Почетком 1910. Краснов од цара Николаја II добија поруџбину да изгради царски летњи дворца у Ливадији недалеко од Јалте. Мало је познато да је Николај Петрович Краснов био на челу свих пројектантских и грађевинских радова, који су текли тако успешно да је палата завршена, а храм Воздвижења Крста Господњег темељно реконструисан за свега годину и по дана. Велики немар није занемарио ни ентеријере Ливадијске палате, као ни њен прекрасни парк.

За ова дела, која представљају врхунац његовог стваралаштва, цар му додељује звање Архитекте царске палате. Друга похвала раду и личности стиже му именовањем за наставника сликања и цртања млађе царске деце. Ту дужност је обављао од 1911. до 1914. године.

До 1913. Крим је добио више од шездесет разноврсних радова овог архитекта, који представљају складан spoj стила модерне

Регионални завод за заштиту споменика културе

са уметничком традицијом локалне архитектуре. Академија уметности у Петербургу изабрала је Краснова за академика архитектуре.

Последњи пројекат Николаја Краснова на Криму био је санаторијум назван по царици Александри Фјодоровној у Масандри (који се још назива и „лазарет за официре“, а подигнут је 1916, током Првог светског рата). Почетком 1917. архитекта добија титулу активног државног саветника, која је у рангу генерал-мајора. Међутим, убрзо после тога долази до драматичних промена у земљи.

Друга домовина

Архитекта Краснов, као и многи други који нису прихватили нову власт, био је принуђен да 1919. године са супругом Аном Михајловном и кћерима – старијом, удатом, Олгом, и млађом, Вером, напусти Русију, Пошто се три године селила од Галипоља до Малте, породица Краснов се најзад ситуирала у Београду. То се догодило на позив владе Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца.

Тако је руском академику архитектуре Југославија постала друга домовина, која га је прихватила заједно са породицом. Штавише, ту је могао да настави бављење послом који је толико волео.

Николај Петровић Краснов је у Београду током двадесетих година прошлог века реализовао неколико изузетно значајних државних пројеката као што су зграда Министарства финансија, здање Министарства шумарства, пољопривреде и рударства и зграда Државног архива. Строги академизам ових величанствених здања оваплотио је идеју јачања југословенске државности.

Међутим, Краснов на обнови цркве Ружице на Калемегдану ради у сасвим другачијем маниру, дајући јој романтичарски „средњовековни“ изглед и хармонично је уклапајући у монолитно одбрамбено здање.

Две изузетно важне поруџбине стижу Краснову са Краљевског двора: рад на ентеријеру цркве светог Ђорђа на Опленцу и виле Старог двора на Дедињу. Код оба здања је извео читав низ уметничких радова у складу са националним архитектонским стилем обеју грађевина. Краснов је такође заслужан за ентеријер здања Народне скупштине у Београду. У Власотинцу је извео споменик погинулима у ратовима за ослобођење Србије 1912–1918., а његова дела се налазе и у другим градовима Србије.

У Смедереву је његов најпознатији пројекат и данас лепа зграда Општинског дома, некадашње Регије а данас Округа, у којој је смештен и ресторан Перпер, а мање је познато да је и зграда у којој је смештен Регионални завод за заштиту споменика културе – некада зграда Царинарнице – такође његово дело.

Од 1922. године до смрти обављао је дужност инспектора Архитектонског одељења Министарства за грађевину. Једном речју, овај талентовани градитељ и човек изузетне радне енергије је и у емиграцији био врло тражен.

Умро је 8. децембра 1939. у Београду. Сахрањен је у руском делу београдског Новог гробља, тик уз Иверску капелу, у којој је и опеван. Потомци Николаја Петровића данас живе у Канади.

**-Ugradnja auspuha
"VLAJKOVIĆ"
sa garancijom do 36 meseci**

Petrijevski put bb (Jasenak), Smederevo
026/715-575, 063/250-058, e-mail: renger@krstarica.com

Високи тон Фа

Сећам се да сам на једном часу певања у неколико наврата успео да покренем аларм на аутомобилу паркираном испред школе. Мој глас на високој ноти Фа и ауто-аларм били су на истој фреквенцији. Тако и оперске певачице са високим тоном моју гласом да полове кристалну чашу.

Талентован, али лењ

Мој тата је свирао виолину и усну хармонику и помало клавир. Музика се увек слушала у нашој кући. Са шест година први пут сам сео за клавир који су ми купили родитељи и ту почиње цела прича. Наравно, уписао сам клавир у Музичкој школи „Коста Манојловић“ у Смедереву. Солфеџо код професора Аранђела Стојковића – Рокија, а клавир код Емилије Милошевић. Био сам врло талентован али и врло лењ. Мрзело ме је да вежбај и учим, али сам волео музику. Горјана Бркић ме је вратила на прави пут када је као млада професорка са тек завршених студија преузела улогу мог музичког педагога. Она ми је помогла да осетим шта значи уживати не само у слушању него и у извођењу музике. Нисам ни сањао да ћу једнога дана постати професионални музичар и да ће ми, осим гласа, клавир бити једно од најважнијих оруђа за рад.

Истраживање

Било ми је веома тешко да одлучим шта желим да будем кад порастем. Увек су ме интересовали историја, социологија, филозофија, људи, догађаји, међуљудски односи, театар, музика, филм... О свему томе сам размишљао, а археологија је била компромис између љубави према историји и мог авантуристичког духа који још није достигао свој врхунац. Нажалост, после друге године студија на београдском Филозофском факултету, изгубио сам тај елан и оставио археологију, а у исто време почео да истражујем свој глас. Певао сам у хору „Браћа Барух“, чији је диригент био Дејан Савић, сада диригент београдске Опере. Са њим и даље сарађујем. После неколико соло песама које сам добио да певам са хором, схватио сам да имам велики таленат за певање и природно постављен глас, и да ми само недостаје неко ко ће ми показати шта све могу да урадим. Уписао сам средњу музичку школу у класи покојног професора Жике Ћирића, код кога сам уз помоћ техничких вежби откривао шта све још могу да урадим са гласом. Сећам се да сам на једном часу певања у неколико наврата успео да покренем аларм на аутомобилу паркираном испред школе. Мој глас на високој ноти Фа и ауто-аларм били су на истој фреквенцији. Тако и оперске певачице са високим тоном могу гласом да полове кристалну чашу. Довољно је само прећи влажним прстом преко рубца чаше и пронаћи који тон у том тренутку кристал даје, а онда га треба отпевати. Врло лако ако имате добру технику.

Јерусалим

Са туристичком групом путовао сам по Израелу током 2000. године, и имао један слободан дан у Јерусалиму. Падне ми на памет да одем на Музичку академију и проверим да ли има некога од професора да ме чује. Нисам очекивао да ће се професорка, која је једина била на Академији тог дана, после само једне отпеване арије толико одушевити мојим гласом. У том тренутку то је била једина арија коју сам знао. Она ми је саветовала да се упишем на Академију и да будем у њеној класи. Иако је пријемни испит био завршен, а ја још нисам имао ни завршену средњу музичку школу, изашли су ми у сусрет. Осим певања, морао сам да полажем и теоретски део испита, а такође, и диференцијалне испите. Све то сам урадио са великим полетом и добром оценом. Напокон сам се у нечему пронашао и после неколико година вредног рада са добрим педагогом успео сам да приведем студије крају.

Пучинијеви „Боеми“, Национална Париска Опера Басиљска, новембар 2009.

Почетак каријере

Завршити студије певања ништа не значи ако се глас и даље не школује и развија. Најбољи начин јесте да се после студија нађе посао у некој мањој оперској кући, или да вас приме у оперски студио неке веће куће која има велики и разноврстан репертоар, а ту су и добри певачи од којих може много тога да се научи. Професионалну каријеру започео сам у израелској Опери, баш као и мој колега Гласидо Доминго. После Академије био сам примљен у Оперски студио и убрзо почео да певам мање улоге на Великој сцени. У то време везао сам се за организацију IVAI (International Vocal Arts Institute) са седиштем у Њујорку и добио стипендију да наставим школовање у САД. Школовање је подразумевало да свакодневно радим са пијанистима, певачима и тренерима из Метрополитен опере у Њујорку, као и да путујем на мајсторске радионице широм света и тамо учим и спремам своје улоге. Они су у мени препознали таленат у који је вредело улагати, а за узврат тражили су моју озбиљност и преданост професији. То је био пре судан тренутак у мојој каријери младог певача. Преко IVAI певао сам концерте, студирао и живео једно кратко време у Њујорку, Токију и у Француској. У Паризу су ми се отворила још једна врата када сам схватио да уместо Америке могу да живим и студирам у Европи, а то сам одувек желео. Париска Опера је већ дуго година имала свој оперски студио одакле су потекли неки од највећих певача данашњице. Када су расписали Конкурс да примају нове певаче одмах сам се упутио тамо и успео да у конкуренцији више од четири стотине певача добијем посао у Опери Бастиља која је изграђена на месту некадашњег озлоглашеног затвора. Бастиља је мени дала усмерење и слободу какву сам само могао да сањам. После годину дана рада у Студију добио сам и прву улогу на великој сцени париске Опере. После запаженог успеха улоге су се

само низале. Од најмањих, када сам певао само неколико речи-ница па све до највећих улога оперског репертоара.

Француска

У париској опери Бастиља и Гарније (Bastille i Ganirer) до данас сам више од две стотине пута излазио пред публику. Пошто је париска Опера једна од четири главне светске сцене, остале три су миланска Скала, лондонски Ковент Гарден и њујоршка Метрополитен опера, то значи и да је велика изложеност медијима, аген-тима и другим оперским кућама. Пошто су чули и видели моје на-ступе, добио сам ангажмане и у другим француским кућама као сто су Стразбур, Тулуз, Бордо, Нанси, Нант, Авињон... Током ка-ријере певао сам на неколико запажених фестивала: Orange, Aïh en Provence, Saint-Denis, а пре неколико месеци публика је могла да ме види уживо на MEZZO TV каналу како певам Моцартовог „Дон Ђованија”. Снимак је ишао уживо у више до четрдесет зе-мља света, а у појединим француским биоскопима гледаоци су могли да гледају специјалну пројекцију у 3D HD технологији. То је иста технологија којом је Џејмс Камерун снимио велики хит АВА-ТАР 3D. Француска није једина земља где гостујем. Прошле сезо-не имао сам деби у Краљевској опери у Стокхолму као и у Кра-љевској опери у Мадриду. Краља нисам упознао ни у једној опери. Наиме, шпански краљ више воли фудбал него оперу, а у време мог наступа играо је „Реал Мадрид”, тако да је краљ остао код куће. Следеће сезоне имаћу деби у лондонском Ковент Гарде-ну са Пучинијевом опером „Боеми”. Можда ћу овај пут упознати краљицу...

Моцарт, Београд, Публика...

Иза себе имам више од четрдесет улога, што мањих, што ве-ћих. За сада ми је Моцарт омиљени композитор за певање јер ми најбоље лежи по младалачком темпераменту, и на гласним жица-

ма. Певао сам скоро све његове хероје и од улога најрадије пе-вам Фигара и Лепорела. Недавно сам био у Монте Карлу, где сам певао „Фигарову женидбу”. У Београду, у Народном позоришту први пут сам наступио са Доницетијевим „Љубавним напитком”. После тога су ми се отворила многа врата и на обострано задо-вольство направио сам много планова са дирекцијом Опере. На-жалост, нисмо још увек успели да се договоримо о датуму, јер у Београду програм праве за сваки месец, док ја већ имам датуме и договорене представе чак до 2013. године. Публика увек воли да дође на представу, било то у Паризу или било где у Србији. Вели-ка разлика је у оперској традицији и понуди. У Италији и чистачи улице знају да певају омиљене арије или чак знају све Вердијеве опере. То је део италијанске културе, као што сви код нас знају на пример староградске песме. Земље у којима наступама имају врло разноврсну публику. Долазе и млади и стари. Није необично чути негодовање публике ако им се нешто не свиђа, као и одобрава-ње ако им је представа или певач по вољи. Код нас још нисам ви-део да неко јавно каже или напише да нешто није било у реду са певањем или режијом, а то је врло битно. Потребна је обострана искреност, публике према певачима и обрнуто.

Отац

Иако је веома мали, мој син Даниел Дан већ са четири месе-ца био је на три моје продукције. Моја супруга и ја трудимо се да што више путујемо заједно сада док је мали. Најтеже је оставити га код куће кад идем на пробу или представу и то ће увек бити те-шко, али он ће знати да певање није само мој посао који морам да одрадим већ да је то и моје велико задовољство. Када ми је жи-вот испуњен породицом и музиком ништа није тешко.

Драјан Павловић

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ Д.О.О.

Краља Милана 4/VI, 11000 Београд,
продаја: 2687-263; оператива/факс: 2688-928;
contact@psit.rs; prodaja@psit.rs; www.psit.rs;

МАЛИ ПОСЛОВНИ ПРОГРАМИ

верзија 2

САВРЕМЕНИ ПОСЛОВНО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ СОФТВЕР

- програм за финансијско рачуноводство – **КОНТО**
- програм за обрачун зарада и накнада – **TOTAL C**
- програм за робно материјално књиговодство – **КАЛ**
- програм за фактурисање и вођење ПДВ-а – **АВАНС**
- програм за вођење основних средстава – **ПОЛИС**
- програм за евиденцију платног промета – **САЛДО**
- програм за вођење производње – **ПОГОН**
- програм за обрачун камате – **КАМАТА**
- програм за буџетске кориснике – **БАЛАНС**
- програм за магацинско пословање – **ЛАГЕР**

Више информација о програмима едиције МПП2 можете пронаћи на нашем сајту www.psit.rs

Бесплатне презентације програма су сваког петка са почетком у 12 часова у просторијама ПС.ИТ-а

Манастири Хопово, дарови Бранковића

Осим што је материјално добро сачувао, манастир Ново Хопово увек је био и јако културно средиште, извесно време и седиште епископа. Старо Хопово постоји у шуми као неми сведок историје.

Неми сведок историје

На малој заравни источно од манастира Ново Хопово, данас изоловане и неприступачне, леже рушевине манастира Старо Хопово. Из крова је и дрвеће порасло, на цркви нема прозора ни врата, под је повађен, али, веле они који су је походили, црква посвећена светом Пантелејмону и даље поседује атмосферу која се не може осетити у живом и много већем Новом Хопову.

Старо Хопово је, између 1496. и 1520. године подигао деспот Ђорђе Бранковић. Но, предање које то наводи је доста несигурно, као и веровање да је и првобитну цркву посвећену светом Николи он изградио. Како је била саграђена од дрвета, а покривена црепом, то је веома лако страдала од земљотреса 1751. године, те од ње није остало ништа, потпуно је разрушена. На том месту, али не на темељима већ мало даље, годину дана касније никла је нова црква посвећена светом Пантелејмону, која и данас постоји. У то време црква није била осликана, већ само окречена у бело, а није имала ни иконостас. Данашњи храм је малих размера, зидан од тесаног камена и опеке. Дестострано кубе због своје величине и облика на неки начин доминира над целом зградом. Звоник не постоји, нити га је икада било. Унутрашњост цркве је веома јасно издвојена на припрату, наос и олтар, а богато резбарени иконостас од 1793. до 1800. године сликао је иршки молер Јефрем Исајловић.

Култ Светог ратника Теодора Тирона

У Хоповском минеју, који датира из времена игумана Павла, записано је да је манастир Ново Хопово постојао још 1541. године, иако се углавном пише да је основан тек више од пола века касније, почетком XVI века.

Не само о времену градње манастира, и о његовом оснивачу постоје две верзије, додуше обе везане за свете Бранковиће. По тронушком родослову основао га је деспот Стефан Бранковић – син Ђурђа Бранковића – свети Стефан слепи српски. Међутим, његова жена, деспотице Ангелине – преподобна мати Ангелина, у свом житију као оснивача записује њиховог сина Ђорђа Бранковића – светог Максима архиепископа Влахозаплатанског. По томе извору Ново Хопово јесте његова прва задужбина, те се и данас званично сматра да је манастир задужбина деспота Ђорђа.

Овај, данас женски, манастир од самог оснивања је био јако културно средиште. Током 1578. године манастир Стефана Герлаха га у свом путопису помиње као место где постоји монашка школа. Црква – олтар и наос – први пут је осликана 1608. године. Не зна се ко су били аутори, али се претпоставља да су то били неки сликари из Свете горе. Приказане слике су веома интересантне и надасве неуобичајене јер дају много новина за оно доба. Наиме, уметници су на зидове Ногов Хопова пресликали читаве композиције из светогорских манастира. Упечатљив је пример слике „Покољ витлејемске деце“ која је у потпуности преузета са исте такве фреске у Католикону цркве манастира Лавра.

Монаси из Новог Хопова често су одлазили у Русију по помоћ, а да су тамо не само радо примани већ и веома цењени види се из грамате (повеље) коју су добили 1641. године од руског цара, да новохоповски монаси, а било их је тада шездесетак, могу сваке седме или осме године долазити за помоћ у Русију.

У годинама 1684. и 1688. манастир је од Турака доживео велика разарања, па су монаси са моштима светог Теодора Тирона побегли у Шабац, а потом у манастир Радованштицу. Обнова

Бранко Орешчанин, акварел.

је започела већ следеће године, али тек од 1693. године, када су сређени односи са турским властима, могло се мислити о трајнијим радовима.

Један запис из 1771. године тврди да је у то време манастир био окружен конацима са све четири стране. Управо од тада конаци имају свој данашњи барокни изглед. Звоник, који данас не постоји јер је током II светског рата срушен, зидао је мајстор Венцл Новак из Петроварадина, а довршио га Фацел Николаус.

Црквени иконостас, резан у периоду од 1754. до 1770. године, рад је Паула и Антона Разнера. Упркос видном барокном утицају, сматра се уметнички веома вредном радом. Иконостас је осликао Теодор Крачун, но, на жалост, данас је, после ратних разарања од остало веома мало икона – од 61 иконе спасено је тек 19.

Ново Хопово је неговало култ св. ратника Теодора Тирона и у њему се данас испред олтара у једном, великом кивоту чувају његове мошти. У другом светском рату манастир је порушен, иконостас демонтиран и оштећен, а покретни материјал однесен. На реконструкцији цркве ради се од 1949. године, а у току обнове откривен је стари живопис, док су археолошка истраживања открила остатке једне од старијих црквених грађевина.

Манастир Ново Хопово је имао богату историју. Једно време је у њему било седиште епископа па се по њему Сремска епархија називала Хоповском. Позната су три хоповска епископа – Неофит, Михајло, и Лонгин Рајић који је 1688. године примио унију са Римском црквом. У манастиру је постојала и монашка школа, а у периоду од 1757. до 1760. године у њему је боравио Доситеј Обрадовић, али, иако се ту није дуго задржавао, те три године проведене у манастирским ћелијама оставиле су у њему дубок траг.

Слава манастира Ново Хопово је Пренос моштију св. Николе – 22. (9.) мај.

Ј.И.Т.

Изаберите склад и хармонију Ваших отисака

На свечаној одржаној 29. јануара, лист Наш глас је привредницима и компанијама Смедерева и околине, најусељенијим у прошлој години, доделио пријодна признања. Повељу за штамарију године добила је компанија Newpress.

Поносни на то признање, које, свакако, не бисмо могли ни заслужити ни добити без пословних партнера који су нам указали поверење, представљамо се и читаоцима Смедеревског магазина.

О нама:

Иако прича о нама може заличити на бајку, иза релативно кратког времена од настанка до развоја и успеха стоје јасна жеља, амбиција, визија и посвећеност послу којим се бавимо.

Штампарију NEWPRESS основали смо у Смедереву 15. априла 2004. године.

Самостална занатска графичка радња за непуних годину дана прерасла је у независно и модерно графичко предузеће за штампу, са стопостотним приватним капиталом.

Данас је то компанија која се бави производњом и услугама у области графичке индустрије, а основне делатности обухватају: дизајн, припрему, штампу, књиговезачку дораду и издаваштво.

Од 1. септембра 2007. године, следећи пример модерних компанија европског стандарда, изградњом новог савремено дизајнираног и опремљеног пословног простора закорачили смо у нову еру.

Разлози за понос

Данас с поносом истичемо да нас наши пословни партнери сврставају у сам врх водећих приватних штампарија јер смо

у могућности да им пружимо израду свих штампаних публикација - на једном месту, у најкраћем року, и по најповољнијој цени у односу на квалитет.

Поносни смо и на то што тренутно запошљавамо 17 радника, а вишегодишње искуство нашег тима стручњака у домену графике су гаранција квалитета, прецизности и услуга на највишем нивоу.

Посебно смо поносни на референтну листу која данас броји преко 300 задовољних пословних партнера.

Наш изазов

Сваки пројекат пратимо са апсолутном пажњом о сваком детаљу. Циљ је да у најкраћем року одговоримо свим Вашим очекивањима.

Тежимо ка перфекцији, а Ваше задовољство је за нас од највеће важности. Радује нас што можемо да Вам пружимо константно квалитетне услуге, а изазов је да свакодневно премашимо сва Ваша очекивања.

То је зато што уметмо пажљиво да са слушамо сваку Вашу идеју и замисао.

NEWPRES филозофија и принципи

Еволуција: NEWPRESS је штампарија која комбиновањем најмодерније технологије штампарских машина са огромним искуством и познавања традиционалне графичке технологије, партнерима можемо да понудимо најбољи квалитет штампе.

Сатисфакција: NEWPRESS је компанија у којој тежимо перфекцији, а сатисфакција наших клијената је за нас од највеће важности. Због тога сваки пројекат пратимо са апсолутном пажњом о сваком детаљу. Циљ нам је да константно пружамо најквалитетније услуге, а изазов да свакодневно премашимо сва очекивања. То је зато што знамо да пажљиво саслушамо сваку идеју и замисао.

Ефикасност: NEWPRESS је специјализована штампарија за израду висококвалитетних колорних брошура, каталога, књига, часописа, календара и других публикација. Ми пратимо комплетан процес штампе са великом пажњом и ангажовањем - од концепта до креирања дизајн-модела публикације - од штампаног пробног отиска до full колорне штампе - од комплетне дораде и паковања до испоруке штампаног материјала до својих партнера.

Квалитет: NEWPRESS може да пружи право решење и за најсложеније штампане пројекте, уз гаранцију високог квалитета штампарских услуга и потврђеним професионализмом стручњака у сваком сегменту производног процеса.

Р.М.

Саша Николић, сувласник штамарије, прима повељу од директора „Нашег гласа” Весне Ристић

ДОНАЦИЈА СКЕНЕРА ОШ „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ”

У петак 19.02.2010. године у просторијама ОШ „Доситеј Обрадовић” у Смедереву, уручен је вредан поклон, скенер марке „Сапон”, који ће умногоме повећати квалитет рада ове школе. Ову донацију је уручио Аца Симић, директор предузећа NEWPRESS и њен сувласник. Помоћник директора школе, Душан Савић је за ову прилику изјавио:

„...На иницијативу Бачког парламента покренута је акција опремања наших учионица (надамо се кабинета), наставним средствима. Протокарно писмо је упућено на више адреса потенцијалним донаторима, који су на неки начин везани за нашу школу. Први су позитивно на ову акцију одговорили из предузећа NEWPRESS из Смедерева.

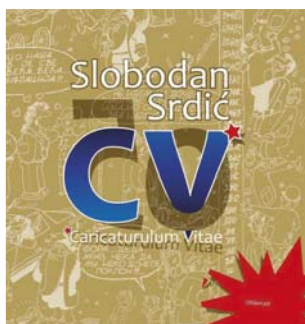
Господин Симић је изразио задовољство да може овим, по његовим речима, скромним поклоном да помогне развој наше школе и унапреди наставу. Посебно је истакао да му је драго јер је и сам био ученик наше школе, коју сада похађају и његове ћерке.”

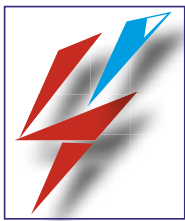
На овој донацији су се захвалили Милан Обрадовић, портпарол Бачког парламента, професор географије Борис Здравковић, као и помоћник директора Душан Савић.

Аца Симић, сувласник штампарије, предаје скенер „Сапон” Душану Савићу, помоћнику директора Школе

Портфолио

Докле смо стигли након три године

Од момента када смо, условно речено, стекли извесну самосталност у оквиру привредног друштва „Центар“ Крагујевац (1.2.2007. године), и отпочели да функционишемо као огранак тог друштва, са три организационе јединице у свом саставу: Смедерево, погон Велика Плана и погон Смедеревска Паланка, били смо свесни ризика и одговорности које нам такав статус намеће.

Данас, три године након тог момента, сагледавши уназад сопствени развојни пут закључујемо да је, с обзиром на потешкоће и препреке које смо имали током тог периода, бојазан била потпуно оправдана, али, истовремено и крајње стимулишућа, јер је утицала на нашу ванредну мотивисаност да упремо сваки делић воље, снаге и умешности како бисмо одговорили изазову и ризицима, па тако потврдили (првенствено себи) да имамо потенцијала и могућности за унапређење пословних резултата овог дела привредног друштва, и да нисмо случајно баш ми стали за кормило огранка ЕД „Електроморава“ Смедерево.

Током протекле три године, поред редовних активности у оквиру наше основне делатности: испорука и наплата електричне енергије, одржавање мерних места, електроенергетских објеката, и пружања сваковрсних услуга нашим купцима, нарочиту пажњу посветили смо областима безбедности и здравља на раду и заштите животне средине. У вези с тим, током 2008. године, усвојили смо и у пракси примењујемо систем квалитета 14001 и 18001 који се односе на ове две области. У години 2009. поменута два система квалитета прилагодили смо систему квалитета 9001. за који сертификат имамо од раније, тако да смо начин нашег функ-

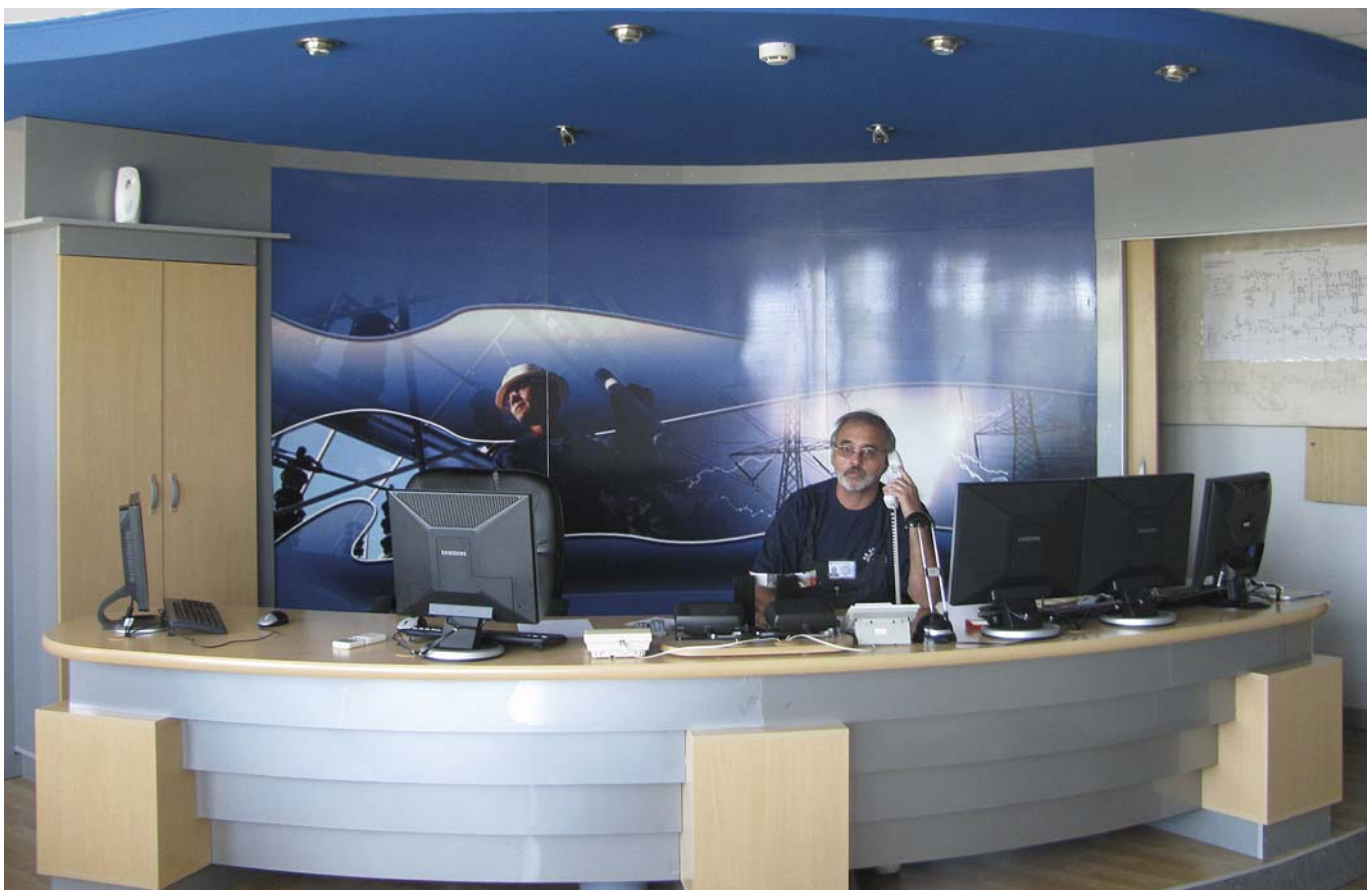
ционисања и пословања уобличио и верификовали кроз интегрисани систем менаџмента који је сада на снази. Све скупа има за циљ да квалитет наших услуга и нашег деловања подигнемо на највиши квалитативни ниво, што за последицу има максималну успешност у раду, задовољство купаца и задовољство запослених у овом предузећу. Корак по корак, све смо ближи том циљу.

Због брже и тачније израде рачуна за наплату електричне енергије, увели смо нови информатички систем ЕДИС, преформлисали смо структуру и изглед наведених рачуна како би купцима они били јаснији и прегледнији, и увели кол центар да би купци и корисници наших услуга брже и боље дошли до потребних информација.

У циљу несметане испоруке електричне енергије, унапредили смо приступ одржавању ел. енергетских постројења, па смо, између осталог инсталирали систем даљинског управљања десетокиловолтним објектима, што ће олакшати локацију и установавање врсте квара, а самим тим и утицати на бржу и целисходнију интервенцију, како би се време за које наши купци остају без електричне енергије због кварова svelo на минимум. Из истог разлога унапређен је и рад диспечерске службе (у сва три организациона дела) увођењем најсавременијег система за праћење енергетског стања на територији нашег подручја (СКАДА).

Поред тога приступили смо и великим инвестиционим захватима у смислу модернизације и рехабилитације појединих трафо станица напонског нивоа 35/10 kV (SD- XII; SD- XIV; VP- I), као и изградње нових (SP- I; VP- IV и TS 110/10 kV SD- VIII) што ће утицати

на растеређење у појединим деловима нашег конзумног подручја, као и на стабилнију испоруку квалитетне електричне енергије.

Да бисмо све зацртане активности квалитетно реализовали, поред техничког и технолошког усавршавања посебну пажњу усмерили смо на едукацију и стручно усавршавање запослених како би њихове активности биле у складу са савременим тенденцијама у пословању, и како би професионално одговорили савременим захтевима коришћења и одржавања технолошких процеса у оквиру наше делатности.

Отпочели смо са формирањем образовног центра, изградили тренажерске полигоне за обуку, и опремили запослене квалитетним средствима за рад, као и неопходним средствима за личну и колективну заштиту, стављајући акценат на сигурност запослених при извођењу свих врста радних активности. Мере које у том смислу предузимамо проистекле су из АКТА О ПРОЦЕНИ РИЗИКА, који нам је израдила професионална лиценцирана кућа.

Управну зграду, дворишни простор, просторије за радне екипе, гаражу и магацин доживљавамо као базу и епицентар свих наших активности, па смо, у том светлу, посебну пажњу усмерили на прописно и адекватно одржавање у уредном и оперативном стању свега наведеног, због чега смо у више наврата похваљивани, па чак били навођени као пример осталим дистрибуцијама.

Као предузеће које и постоји зарад потреба становника овог града, добар део свих инвестиционих улагања усмерили смо на ревитализацију подземних електричних водова који ел. енергијом снабдевају уже језгро града (ул. Д. Давидовића, В. Степе, Д. Манчића, Краља Петра I), тако да осавремењујући технички предуслов доставе електричне енергије, осавремењујемо и дижемо на виши ниво могућност становништва за коришћењем те енергије.

Свесни да све што смо до сада учинили представља само прве кораке ка постављеним циљевима, интензивно планирамо будуће мере и потезе, са нескривеним задовољством због сазнања да су ти кораци усмерени у добром правцу.

Владимир Даскугис

Робин С. Шарма КАЛУЂЕР КОЈИ ЈЕ ПРОДАО СВОЈ ФЕРАРИ

Твој спољашњи свет је одраз стања твог унутарњег бића. Контролом мисли које ти падају на ум и начина на који реагујеш на догађаје у твојем животу, почињеш да контролишеш своју судбину.

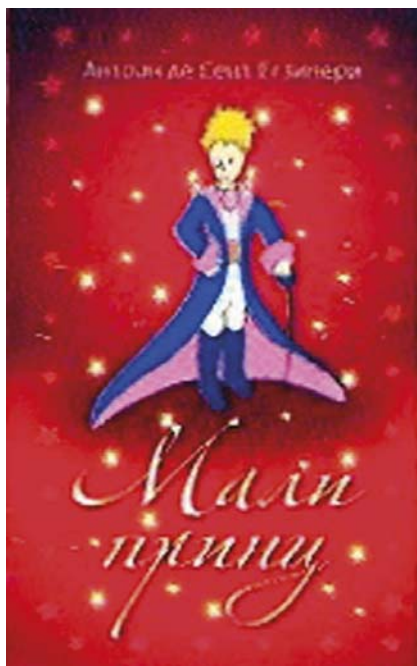
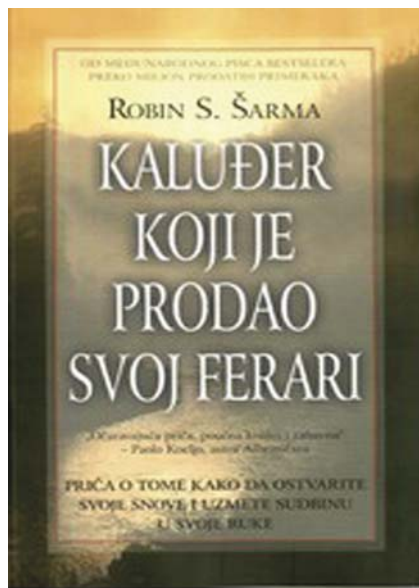
Свакодневни стрес, грамзивост и незасита глад сопствене сујете, бацили су на углачани под суднице, умишљеног и пребогатог адвоката Џулијана Ментла. Инфаркт је згрчио његово педесеттругодишње тело, измоджено у трци за новцем и престижним достигнућима. Како му близина смрти доноси сазнање да сваки наредни тренутак може бити његов последњи, тако се у њему буди свест о неопходном преображају сопственог начина живљења, а у његов Ум продиру мисли о проналажењу себе самог, своје Мисије и смисла свог постојања.

Заменио је богатство своје душе за дебелу банковну рачун и илузорна задовољства свог живота на начин „живи брзо, умри млад“.

Апсолутни преображај доживљава боравком међу мудрацима Сиване, (претходно продавши свој скупочени ферари и приватно острво, одрекавши се удобности и гламура), у долини Хималаја, где сакупивши врло једноставне и применљиве мудрости, доживљава сопствени преображај. Свесно остављајући Прошлост за собом, стварамо себи могућност да заиста живимо у Садашњости.

Одређивање циљева ће учинити твој живот дивним. Ти си једини који одређује границе свог живота.

Да не бих откривала Чар овог својеврсног путовања кроз сваког од нас понаособ, прочитајте ову књигу, и схватићете да свако увек може да буде бољи према другима и према Себи, него што сада јесте. Продајте свој „ферари“... И постаните калуђери у Храму сопствене Душе.

Антоан де Сент-Егзипери МАЛИ ПРИНЦ

Право испред себе идући не може се далеко стићи...

Уверени смо да разумемо Живот, сва његова прикривена и откривена значења. Заборављамо да нам Време које одлази и долази, колико узима толико и даје, и да Живот није бајковит, али увек можемо у њему да пронађемо нешто што ће нас вући напред. Све зависи од тачке гледишта.

Ако неко воли цвет који постоји само на једној међу милионима звезда, то је доволно да буде срећан када га посматра. Он каже самом себи: „Мој цвет је тамо негде...“

Потребно је да делима доказујемо доbronамерну љубав коју пружамо драгим особама, и да је не процењујемо по речима. Ако смо способни да наслутимо дубину осећања, једног тренутка пронаћи ћемо неког сличног себи. Или ћемо једноставно сачекати да сам слети на нашу Планету. Љубав је многострана. Свестрана. Никад једна.

Очи су следе. Треба тражити срцем.

Морамо да заборавимо на незгодну људску склоност, а то је осуђивање других. Будимо храбри и реални и судимо само себи.

То је оно најтеже. Много је теже судити сам себи него другима. Ако успеш да себи добро судиш, онда си прави мудрац.

Књигу „Мали Принц“ сада овако читам и доживљавам. Као дете сам је, али и касније, тумачила сасвим другачије, и налазила поуке које су ми и тада имале непроцењиву вредност.

Временом се наша осећања, маштања, хтења, погледи на Свет око нас и у нама, неминовно мењају. Али ја и даље имам утисак да живим на некој другој Планети. А Ви?

Љубица Арсић МАНГО

Без икакве недоумице, прави женски роман, у суштини вулкански бунтован. Фасцинантно женско сагледавање вечитих недоумица, сукоба и борби у мушко-женским односима. Љубавна слепота. Тачна и нетачна решења у сексуалној (не)једначини. Х и У (не)заврше увек у кревету. Кроз коју призму осећања, истраживањем којих феномена и применом које мудрости разрешити вечиту енигму – на који начин људи постају, а којом вештином остају блиски?

Лежали су тако близу, али се ништа зближавајуће, изузев винског даха који је невидљивим уским тунелом ишао од његових до њених уста, није догодило.

Да ли је љубав у свој својој помешаности значења, дефинисања, тражења „оног правог и оне праве за вјеки вјеков“, једна од вечитих енигми коју људски род не уме себи да објасни, а не може без ње да живи, па можда услед те њене тајанствености и не жели да је реши? Ко је супериорнији, мушкарац или жена, и да ли је уопште толико битно такмичити се на том пољу?

Толике године ропства условиле су да се жене још увек добро осећају склупчане поред огњишта пећине у коју се ловац враћа, срећан што је она ту. Онда је држи заробљену том мишљу да му она испуњава празнину тоглог дома, утуцава је дужношћу према срећи, сумњајући да би могла, макар у мислима, да му се отргне и ко зна са ким води присне разговоре.

Дефиниција женског, можда је дефиниција мушког света.

Жена је мека и порозна ствар, сунђер који упија сву беду и ништавило овог света. Све жене су на ивици нервног слома зато што су прави мушкарци нестали. Остали су само успавани лажњаци који тумарају без циља, излазе и улазе из собе у собу, траже, али љубави нема, избачена је са сваког места.

Изгледа да сви заборављамо да ако нешто желимо да добијемо, морамо прво да дамо. Не заборавите да „Манго“ прочитате. Имаћете утисак да сте појели манго. Иако, можда, никад нисте...

Прејоручује: Сања Ж. Недељковић

NEWPRESS

š t a m p a r i j a

Preciznost je naša briga!

www.newpress.co.rs

NEWPRESS d.o.o. • Lukijana Mušickog 131 • 11300 Smederevo • Tel. +381 26 642 910 • Fax +381 26 642 911 • E-mail: info@newpress.co.rs

У ствари, свет је тако мали

Нису само људи о Смедереву ђема људима у Мајазину, али су увек – Смедеревци. А има нас. И у белом свету одакле ће нам, одећавају, сити-зати „разгледнице“ људи ове...

Жељка Хајдаревић је рођена у Смедереву. Сигурно не од 1979. али већ са основношколским годинама, сањала је да људи свејом, скупила усвомене и бележи их фотоапаратом. Ни када се 1998. године ојросила и од им-назијских дана, није љресила да сања свој сан. Остварио се 2006. године.

„Другарица ме је одвела на интервју за крузере, раднике на туристичким бродовима за крестарење по свету. Пријавила сам се за рад у бару мислећи да је то посао који ћу најлакше добити, али сам у биографији навела и да волим фотографију. И догодило се да је на броду управо био потребан фотограф, па су ми предложили да то радим. Почела сам да плачем... Од среће...! Сан ми се остварио!”

Чудесна Барселона

„Прво путовање било је на Карибима, тачније – Јамајка. Чудесна земља. Потом сам путовала на Аљаску, у Мексико, опловила сам Медитеран, Балтик, Антарктик, обала Северне америке,

Њу Фаундленд, Исланд, Канаду, целу Јужну Америку – Аргентину, Чиле, била на карневалу у Рио де Жанеиру... Барселона је град који ми је оставио најлепши утисак, град уметности – где год да

Путовање на Антарктик било је најуживљивије. Први утисак који сам имала била је невероватна снага нејакнуће природе коју осећаше док крстарише између огромних ледених брегова... Осећала сам се као да поново сањам... Можда због дивног сунчаног дана, као из љисмених задатка: „Био је љеј, сунчан дан...!” Одмах сам љозвала маму да јој кажем где сам, али од узбуђења скоро да нисам могла да љоворим...

Њујорк је сигурно град са највећом људском енергијом. Као што на Антарктику доминира природа, у Њујорку су то – људи... Све је огромно, високо и као да те намера да и ти будеш већи... Али, где год се окренеш – људи, људи, људи... Ваљда ме због тога подсећа на Београд...

Венеција је град романтике, то се осећа на сваком кораку... Додуше, то је био теж-крз, али ми није пореметило емоције. Љубав је љубав... Нисам се возила њондолом, били смо у граду само два дана а ја сам хтела ићи више да видим, али се традиција њондола и њондолијера, бар иако кажу, не мења оштакко Венеција њосиоји... На први њондолед град изгледа комликовано, њомислиш да ћеш се због канала исљреилејаних са улицама и улицицама изљубиши, залушайи... Међуштим, увек се враиши на истио месљо. Све улице, на крају, одводе на Трљ свейог Марка, центљрлно месљо Венеције...

*Помјеја је град сјар две хиљаде година, и сама ња чињеница да је још увек њу фасцинантна је... Размишљала сам о њоме да сјвари које су до-
бре ојсјају, без одзира на време... Била сам истински импресионирана сјиним сјварима: њекаре, канализација, водовод... Једино нема кровова, све
ојсјало је њу – сјубови, куће, улице... Као да ће и људи из оног времена свакој шренујка однекуд изаћи њред вас... И сама ња чињеница да ходам
улицама којима су ходали неки људи њре два миленијума, фасцинантна је...*

*Како сам се њриближавала Пизи и видела Торањ, кренуле су ми сузе. Много ми је био јак ућисак. Можда збој једној од њрвих њућовања њо Евроји.
Јако емојивно, као да ми се у мом ојсјавареном сну ојсјавују неки сјари снови, јер сам Пизу одувек желела да видим...*

Жељка Хајдаревић – девојка која живи свој сан

кренеш или се окренеш... У Аустралију, Африку и Азију још увек нисам путовала, али верујем да хоћу. Биће то остварење неких нових снова."

Читав свет је твој

„Овај посао није само то – посао, већ начин живота, и то прилично специфичан. Сам брод је скучен, клаустрофобичан. То је један коридор... Ипак, и он је посебан јер се стално упознајем са новим људима, са новим менталитетом, прилагођавам се другим културама... Американци, а њих је на броју око деведесет процената, као да су са друге планете. Имају свој систем живљења и размишљања... Канађани су ближи Европи, посебно они из француског дела Канаде... На броду живим, а излазим у лукама... Може то изгледати... не знам... тешко, али чињеница да си сваког дана у другој луци учини да је читав свет твој... У ствари, свет је тако мали..."

Смедерево у – Канади

„Канада је занимљива. На пример, баш та мања места у њој подсети ме на Смедерево. Људи су сталоженији, мирнији, нема јурњава. И менталитет Канађана је јако сличан српском... Само што они имају више пара... Пред долазак кући, баш у Канади сам купила капут јер сам се сетила да ће у Смедереву бити хладно... Нису све асоцијације тако директне, никада нисам видела нешто што ме је баш у том тренутку подсетило на Смедерево, али се све те слике касније сложе, када саберем утиске... Можда и због тога што је Смедерево јединствено, или због успомена које ме за њега вежу...! Ево, сада, када сам овде, стално сам у некој јурњави, немам времена, јер када у марту Магазин изађе бићу у Мексику...!"

Crafter logika

Ko mnogo nosi, ali se ne zanosi?

Crafter. Zbog jedinstvenog adaptabilnog ESP-a, uvek ostaje čvrsto na svojim točkovima. Sada tu neprikosnovenu stabilnost dobijate za 6.000 evra manje.* Logično, sa najčistijim Blue TDI motorom.

* važi za ograničenu količinu lagerskih vozila

Ovlašćeni diler Volkswagen vozila:

Autocentar NR

Beogradski put bb, Požarevac
Tel. 012/515 103, 515 073

www.vw-autocentarnr.rs

Polo logika

Koji mali automobil najviše voli Srbiju?

11.499€

Polo. Voli i gradske ulice, i seoske drumove, a voli i auto-put.

Nenadmašna VW suspenzija otporna je na rupe, iznenađan prestanak asfaltiranog puta i neizbežno kamenje. I kada su ostali mali automobili već na servisu, Polo i dalje vozi. A vaš novac vam ostaje u džepu.

Razmislite koji je mali automobil logičan izbor za naše puteve.

Ako se slažete da je to VW Polo 1.2 (60 KS) sa paketom opreme koji sadrži klimu, četvora vrata sa elektropodizačima, radio CD sa MP3 reprodukcijom i svetla za maglu, treba da znate da sada košta 11.499 EUR.

Ovlašćeni diler Volkswagen vozila:

Autocentar NR

Beogradski put bb, Požarevac
Tel. 012/515 103, 515 073
www.vw-autocentarnr.rs

Јесте ли спремни?
Како: за – шта? Па, за заљубљивање. Немојте ми, молим вас, рећи како немате намеру да се заљубите, како вам то не пада на памет, шта ће вам, како је то за вас пуј-лике не важи...! Заљубљени, ово се односи и на вас. Па шта ако сте већ заљубљени – заљубите се опет у тога кога волите. Шта фали? Ево, један мој другар Миле много воли трешње.

Добро, знам да трешње нису исто што и девојчице и дечаци, мада, када човек мало боље размисли... У сваком случају, народе, ово вам је идеално време за заљубљивање. Мислим, нећу сад да вам попујем како је то важно, како без љубави не би било никога од нас, како је она једно прелепо шашаво осећање... Ви све то сигурно знате. Али, ако се из неког разлога још увек премишљате, ево једног рецепта:

Љубав је за свако биће,
За скакавце, лептириће,
За вукове и за жабе,
И за јаке, и за слабе,
И за плаве, и за смеђе,
За румене, и за блеђе,
И за црне, и црвене,
И за тебе, и за мене!

Ово понављате свакога дана кад год вам падне на памет. И, молим вас, немојте да вам се ово пролеће убуђа, да се покари тако што ћете га заборавити занети игрицама на компјутеру. Чим урадите домаћи – изађите напоље, јурцајте се, скачите, преврните се, дишите, смејте се, уживајте... Само не дозволите да вам пролеће узалуд пропадне. Можда ћете се и заљубити, а да и не осетите.

Него, да вам причам нешто друго.

Сећате се кад је оно у фебруару напао онолики снег? Е, напољу снег, а ја у загрејаној ординацији штрикам вунене чарапе за идућу зиму, да се спремим на време. Мало – клот, па мало – фркет, оп, оп, оп, и лева чарапа готова. Кренем ти ја да

штрикам десну, кад – туп! Неко ми грудвом погодио прозор. У ствари, то није била она велика, опасна грудва, него једна грудвичица, онако да се чује кад удари, али да не разбије прозор. Гвирнем ја напоље, и прво не видим никога доле, али кад сам погледао горе, на једанаестом спрату зграде преко пута видим на прозору Јелену Спасојевић којој нисам до тада уопште знао име јер се тек била доселила. Маше ми он и показује на нешто код прозора, кад – видим неки папирић. Малчице мокар, али га ја отворим и прочитам: „Поштовани докторе, ја сам Јелена Спасојевић, нова девојчица у Вашем комшилуку. Само да знате да ја не волим никоме да гађам прозор грудвама, али пошто нешто кашљем мама ми не да да излазим него сам овако морала да вам пошаљем моју муку...!“ Ту застанем и помислим како се баш занимљиво сетила да ми пошаље поруку. Ја сам добијао писма, доносио ми је и поштар, и голуб писмоноша, једном сам добио и писмо у боци које ми је Дунав донео, о и-мејловима и да не причамо, али – грудвичицом снега ми нико није послао своју поруку. Баш домишљато, помислим још једном, и наставим да читам: „Докторе, мене занима за који тим игра Ферплеј. Мислила сам да је одбојкаш, али није. Мислила сам да је кошаркаш, али није. Није ни тенисер, ни фудбалер, а сви стално причају о њему. Молим Вас да ми помогнете, јер не бих негде да испаднем глупа зато што не знам нешто. Унапред сам Вам захвална.“ Право да вам кажем, у својој дугогодишњој лекарској пракси ја сам на разне невоље наилазио, али на овакву – нисам. Зато ти ја пресавијем папир, па јој овако напишем: „Јеленице, одговор прочитај у идућем броју Магазина. Унапред захвалан за твоју захвалност, доктор Декси!“

И, ево одговора:

Ферплеј није неки играч, али га има сваки тим, и свака игра. Без њега играња

otvoreno

Dr
Dexy

и такмичења не би била лепа и узбудљива. Претворила би се у саплитање, гурање, свађе, ударање, гребање, штипање, вређање... у свашта ружно... Он ти је нешто као судија који пази да се сви лепо играју, а онима што се гурају и саплићу може да каже: „Ви не можете више да се играте, док се не поправите!“ Али, то није човек. То је договор! Ферплеј на енглеском значи – поштена игра! Договоримо се како ћемо се играти и такмичити, и тако се играмо... Можеш мислит шта би се десило да тог договора и тих правила нема! Свако би се играо за себе, а то онда није игра, онда ти нису потребни другари када хоћеш да буде само по твојем, и само теби да буде лепо а за друге баш те брига... А виђао сам и такве, који кад се играју само на себе мисле, само да они буду главни. Само, то је опасна болка од које човек остане сам! Као када има богиње, па нико не сме да му дође у посету, али је ово још горе јер нико неће са њим да се игра кад је тако себичан. Зато препоручујем: памет у главу, рецепт у руке, и ово добро да се научи:

Неки мисле да су фаци,
са свима се утркују,
и никакве договоре
баш ни мало не поштују!
Гурају се, сударају,
праве гужве и невоље!
Правила су измишљена
да би свима било боље!

Јеленице, то је и одговор и сигуран лек. Надам се да си задовољна.

Ето, то би било се за овај пут. Видимо се у јуну!

Другари, ако имате неки проблем, слободно ми пишите, у следећем броју Магазина добијате одговор, часна реч! Моја адреса је: Доктор Декси, Улица Лукијана Мушицког број 131, Смедерево 11300, а можете ми проблем послати и по голубу писмоноши, или на меил info@newpress.co.rs само напишите да је за мене. Ето, тако... Сада ме извините, жури, имам два три договорена заљубљивања... Нећу, ваљда, да ми пролеће пропадне.

Ваш гоктор Декси

Деца су народ посебан!

Пише: Слободанка Радосављевић

За безбрижно одрастање треба много љубави, пажње, разумевања родитеља и свих других. У различитим срединама, деца у различитим условима одрастају. Нажалост, многа деца су осетила разне врсте злостављања и занемаривања, не само од стране средине у којој живе, већ и од стране сопствених родитеља.

Деца су по природи весела...

... и када видимо забринуто и тужно дете то је први знак да нешто није у реду.

На улицама се често сусрећемо са децом која нам приђу, накриве главу, испруже руку и кажу: „Дај неки динар!“

Сваки одрасли може да издвоји и хоће да пружи детету, али...

Постављају се питања:

– Зашто дете на улици од пролазника тражи новац?

– Где завршава тај новац, односно – ко га користи?

Мени као мајци, баки, просветном раднику, навиру разна питања и емоције су ми веома бурне кад се сусретнем са оваквим призором.

Можда можемо да закључимо да породице, односно родитељи, озбиљно крше деčја права.

Неретко, сусрећемо се са децом која имају модрице од физичког злостављања, која имају психичке проблеме и слично.

Несхватљиво је да родитељ има за цигарете и пиће, а за дете нема новца!!!

Дете има право

Ово су само неки од елемената злостављања деце којим се грубо крше нека од деčјих права.

Не кошта ништа, а много значи – наравно ако се из најискреније људске љубави догоди – када помажете дете, пољубите га, додирните га у смислу подршке, осмехнете му се.

Одрасли су одговорни и у обавези да створе оптималне услове за безбрижно одрастање деце. Из тог и многих других разлога, држава је потписала документ „Конвенција Уједињених нација о правима детета“. Овај документ садржи сва права деце која су одрасли признали и прихватили.

Одрасли су се обавезали да ће промовисати и спроводити права деце како у породици тако и у друштву.

Није, зато, згорег да се повремено подсетимо неких права која треба за нас одрасле да буду најважнији закони:

Дете има право на живот!

Дете има право на своје име и презиме!

Дете има право на породицу!

Дете има право на родитеље!

Дете има право да буду заштићена од злостављања!

Дете има право да буде дете до 18. године!

Дете има право на образовање!

Дете има право на здравствену заштиту!

Дете има право на своју веру!

Дете има право на игру!

Дете има право на дружење и слободно време и окупљање!

Дете има право на слободно изражавање својих мисли и осећања!

Дете има право на приватност!

Дете има право да зна своја права!

Родитељи углавном брину о освојој деци, онолико колико им услови дозвољавају. Понекад се догоди да се прекрше деčја права. Дете је немоћно да се само заштити.

Зато смо ту ми, одрасли, који се професионално бавимо децом, да укажемо на неправилности и злоупотребу деце, да се залажемо за упознавање, заштиту и спровођење деčјих права јер – деца су народ посебан!

6. RODJENDAN
WEB PORTALA
WWW.SDCAFE.RS

DEJAN
MILIĆEVIĆ
BEOGRAD

NEBES
SMEDEREVO

REWIRE DJs
POŽAREVAC

CLUB SILOS SMEDEREVO
9.APRIL 2010.

Младенац — последњи бабин јарац

Од Срећења до пролећа нема неких већих народних празника, али зато већ 22. марта, првог пролећног дана и у нашем народу, и у православној цркви празнују се Младенци. Црква ће нас учити да је овај празник посвећен успомени на страдање светих четрдесет Мученика Севастијских, који су за Христову веру пострадали 320. године. Сви ови мученици беху младићи — младенци, те је наш народ тај дан прогласио празником када млади супружници — младенци — у својој домови примају госте који им доносе дарове и на тај начин помажу на почетку њиховог брака и живота у брачној заједници. Младенце домаћице тога дана дочекују госте у својој кући и показују своје умеће и спретност домаћице.

Светих четрдесет мученика из Севастије

А ево и приче о четрдесеторици светих младенаца севастијских које Црква слави 9. март по старом календару.

Три стотине и двадесете године, у време цара Ликинија, у граду Савастии у Јерменији, четрдесет војника једног пука прешло је у Хришћанство, баш у време када је цар издао изричиту наредбу да се сви морају клањати римским паганским боговима и приносити им жртве. Када је ова наредба била прочитана и у војсци, четрдесет, иначе храбрих и добрих војника — Кирион, Кандид, Домн, Исихије, Ираклије, Смарагд, Евноик, Валент, Вивиан, Клавдије, Приск, Теодул, Евтихије, Јован, Ксантије, Илиан, Сисиније, Ангије, Аетије, Флавије, Акакије, Екдикт, Лисимах, Александар, Илија, Горгоније, Теофил, Дометиан, Гај, Леонтије, Атанасије, Кирил, Сакердон, Николај, Валерије, Филоктимон, Севериан, Худион, Мелитон и Аглаије — изјавише да се они неће клањати римским боговима, јер су Хришћани. Свих четрдесет војника бејаху изведени пред управника града, који их је најпре саветовао да се одрекну своје вере, но када су они одбили ове савете и поред предочених мука које их чекају, управник их најпре казни бичевањем, а онда их баци у тамницу.

Војници беху послати на војни суд, па пошто ни тамо нису пристали да се одрекну своје вере, беху осуђени да буду сви голи спуштени у језеро надомак града. Била је јака зима и дувао је хладан ветар. Сву четрдесеторицу потераше голе у језеро, да ту преноће стојећи у хладној води, или да, одрекну ли се Хришћанства, одмах буду послати у топлу бању на брду покрај језера.

Војници су, трпећи мраз и болове, истрајали стално храбрећи један другог и певајући химне Христу Богу. Само један од војника није могао да издржи муке, већ се

искрао и отишао у топло купатило где му је на самом улазу отказало срце, па је одмах умро.

Током ноћи скоро сви стражари су поспали, а један, који је остао будан опазио је неку чудну светлост која је долазила од светлих венаца који су стајали над главама војника у води. Било је 39. венаца. Стражар, видећи то, свуче са себе одело и зађе међу мученике, молећи Бога, да пошто је и он био Хришћанин, и њега приброји тридесет-деветорици страдалника. Молба му је била услышана те он спази изнад своје главе четрдесети светли мученички венац.

Када су већ сви мислили да су мученици поумирали, чувари их потоварише у кола. Најмлађи међу њима, Милитон, био је још у животу, па њега склонише у страну надајући се да ће се он одрећи своје вере, но овај то не учини. Чак је његова мајка, иако сломљена болом, помогла да јој сина ставе у кола са осталима, па је ишла за колима до места где свих четрдесет мученика беху спаљени. Трећег дана по страдању, мученици се јавише Епископу севастијском, Петру, и испричаше му како су пострадали.

Народни обичаји

У народу постоји обичај да младенци, који су те године ступили у брак, тога дана славе, и ради тога месе се младенчићи — четрдесет колачића од пшеничног брашна који се премажу медом, чиме се изражава жеља да брачни живот тих младенаца буде сладан и непомућен неслогом, невером или неким другим лошим стварима. Пре Младенаца не треба ништа младо јести, а на Младенце треба најпре јести коприву, и други зелениш, да се очисти крв.

У Поповцу на тај дан почиње сетва жита јер се зна да је прошло време мразева и зиме. На Косову се каже: „Младенац, последњи бабин јарац“, што значи да више неће бити зиме па на тај дан чобани први пут пуштају јагањце у поље, наравно ако је

Младенци увек падају уз пост, и зато свака гозба која се спрема овог дана, мора бити посна, ради здравља и напретка деце младих супружника. Зато ће и овај рецепт бити за посне младенчиће.

Потребни састојци:

500 грама брашна, 1 кашика шећера, 25 грама квасца, мало соли, 2 кашике маслиновог уља, мало меда

Припрема:

У чинију измешајте брашно и уље, скупите га у гомилу и на средини начините удубљење у које треба да издробите квасац, сипате шећер и со, и све замесите млаком водом. Оставите тесто да се одмара пола сата. Тесто изручите на радну површину и оклагијом истањите до дебљине једног прста, па вадите модлицом 40 малих крофница. Поређајте крофнице у глех подмазан маслиновим уљем и оставите да се одморе пола сата. Пре печења горњу површину крофница премажите уљем и боцните слачком или гранчицом босиљка. Пеците на умереној ватри. Када се младенчићи прохладе премажите их медом.

леп дан. Време од Младенаца до Благовести зове се „Бесне кобиле“.

Паљење ђубришта у дворишту или воћњаку против змија, уобичајено је у Великој Плани и околним селима, где се овај дан слави и као виноградарска слава. Сваке године други домаћин чашћава и чини част слави. Ватра се пали и њом растерује свако зло и у лесковачком крају. Тада се око ватре окупе деца и младићи, прескачући је. На овај дан девојчице одлазе на пропланке да беру кукурек.

Овај дан у јужној Србији се зове и Дан Светог Младена. Тада невесте први пут излазе из куће на посело или одлазе у госте код кумова и најближих пријатеља и комшија.

Мумијо — црно злато

Одвек је био окружен ореолом славе, лејенди њовезаних са њејовим чудесним лековитим својствима. Медици и видари сјари-не, међу којима су били нејревазиђени Авицена, Разес, Бируни и друји, користијили су и њрејисивали ја код најразличитијих обо-љења, као и код ѡрелома, ујанућа, ѡлиомијелија... Познајј је и ѡризнајј као лек још ѡре 3 000 јодина, а зна се да је Аристјо-ѡтел ојисао одлике и начине ѡровере квалитјетја овог необичног лека. Из далеке ѡрошлосји је дошао и до нас захваљујући му-дрој нејрекинутој ѡрадицији ѡприродној лечења у Центјралној Азији, Ирану, Авганисјану, Тибетју, Индији, Русији и земљама дившеј Совјетјској савеза. Мумијо – црно злато – ѡново је у центјру ѡажње ѡприродне медицине!

Пише: Верица Алексјћ

На Истоку се мумијо и данас, као и у давна времена, сматра чудотвор-ним средством, панацеом, леком против свих болести. Ниједан трговац ни-је кретао на пут без груменчића мумија уза се, а арапски песници су опевали му-мијо као средство које помаже и код „те-шког севдаха“ и „када тело и дух слабе и воља за животом нестаје...“ Али, како то код правих чуда увек бива, толико кори-шћено и слављено средство задржало је вео тајне: ни после 4000 година и најно-вијих научних истраживања није се сасвим разјаснило порекло овог изванредног, пр-воразредног биолошког стимуланса.

О овом природном исцелитељском средству, које ових година доживљава свој препород, говори више од 70 лекар-ских књига, приручника и трактата. У сва-ком од њих ова „горска крв“ мистерио-зног порекла помиње се као средство за интензивирање регенеративних процеса свих врста ткива у организму, као проти-вупално, антитоксичко, средство за јача-ње, али и као непревазиђено средство за исцелјење и обнављање смањене функ-ције периферних нервних стабала и ана-лизаторних центара великог мозга. Његов назив потиче из грчког језика и значи „оно што чува тело“. Многи савремени научни-ци покушавају да одгонетну тајну настанка планинског зноја, или балзама, како га све називају горштаци који га сакупљају, али то није једноставно. За сада се зна да је то изузетно хармонична смеша органских и неорганских материја, да се налази у на-прслинама високих планинских стена, да се одлично раствара у води, да има спе-цифичан пријатан мирис, да је боје кафе, еластичне конзистенције, да садржи ви-ше од 50 хемијских елемената и 30 гру-па биолошки активних средстава – микро и макро-елемената, беланчевина, амина-киселина, алкалоида, кумарина, стерои-да, витамина итд. Сваки састојак за себе

представља снажно средство које делује на процесе обнављања организма и убр-зава регенерацију ткива, стварања крви и јачање имунитета.

Састав, порекло и лековита својства

Сматра се да су се у мумију скупили анаеробно разложени, полимеризовани екскременти ситних животиња, затим ле-ковитие траве и растиње, као што су на пример шипак, клека, лишјајеви, пиревина, пелен, нана, валеријана, чубар ... У бли-зини места са мумијом осећа се необич-но пријатан ароматични мирис што потвр-ђује његову природу. Постоје и мишљења да је мумијо такође полимеризован мед дивљих пчела. У природи се среће у ви-ду природних мањих или већих „резерво-ара“ у које је отицало и у виду покорница на површинама стена високих планина. У неочишћеном мумију се могу наћи и оста-ци растиња, руда и друге примесе.

Слично рудама, које садрже метале, и мумију у природном стању представља само сировину коју треба прерадити. Ка-

да се одстрани сав баласт, добија се био-лошки вредно средство које се користи у регулисању најразличитијих здравствених поремећаја.

Сложеност и променљивост састава мумија не дозвољава да се изведе његова коначна формула. Неоргански део према-шује органски обично два до четири пута. У органском делу преовладавају угљеник, кисеоник, водоник и азот у облику раз-личитих киселина, смола и беланчевина. Од минерала присутни су калцијум, кали-јум, натријум, магнезијум и алуминијум. Од тридесетак микроелемената мумијо садр-жи рубидијум, цезијум, баријум, стронци-јум, олово, хром и друге. На температури нижој од 20 степени Целзијуса мумијо је чврст, а на вишој се размекшава. Боја му је од светло браон до тамно мрке, готово црне, сјајан је, а укус му је нагорак.

Врло је важно знати како прави муми-јо изгледа, јер га морате разликовати од фалсификата и сурогата, којих увек има, обзиром да се прави мумијо још пре са-мо тридесетак година могао добити на цр-ном тржишту за цену равну злату, па и ве-ћу. Данас се појавио велики интерес за ово средство па се такође треба прикло-нити само провереним произвођачима и увозницима.

Лековита својства мумија су изучена прилично детаљно. Доказано је да је он јак биостимулатор, да је у стању да неутрали-ше мутагене процесе у организму, да успе-шно стимулише неке функције имуног си-стема, да му нема премца у обнављању и невероватно брзом зарастању свих по-вређених ткива, од костију до мишића и коже. Исцелитељска својства мумија по-везана су са присуством биолошки актив-них твари и елемената који му дају снагу да обнавља ткиво, да ствара нову крв, да ублажава бол и упале. Осим овога, приме-ћено је и подмлађујуће и ојекрепљујуће свој-ство мумја. Истовремено, мумјо не стиму-лише раст ћелија тумора; штавише, мумијо се користи и у курама против тумора. Као

природно средство које „разуме” шифре здравог организма, мумио делује само на здраве, а не на болесне ћелије. Честа је његова употреба у смањењу нежељених дејстава хемо- и радио-терапије. У књизи Др Шакирова „Мумио у комплексном лечењу прелома костију” напоменуто је да нису уопште запажена никаква побочна дејства мумија током трудноће, али уколико то није неопходно, ми вам из превентивних разлога не препоручујемо коришћење мумија у овом периоду. Такође, треба нагласити да се током узимања мумија никако не сме користити алкохол, чак ни у малим дозама – ни пиво.

Биолошке активности и помоћ код излечења

Спектар биолошких активности је изузетно широк: повећава неспецифичну отпорност организма према неповољним факторима средине која га окружује – аерозагађење, радијација и др, делује на јачање и ојачавање организма који је исцрпљен, делује против отрова (детоксикација организма), против упала (антифламаторно), против бактерија (бактерицидно), стимулише рад жучне кесице, побољшава метаболизам, стимулише неке функције система за стварање крви и имуног система, значајно убрзава зарастање костију после прелома, рана и озледа...

Мумио помаже код излечења: аденома, алергије, ангине, артритиса, болести бубрега, бронхијалне астме, бронхитиса, камена у жучној кесици, гастритиса, акутног и хроничног, синуса, хемороида, хипертоније, глаукома, опекотина, гојазности, прелома костију, простатитиса, акни, фурункула, радикулита, реуматизма, шећерне болести, кардиоваскуларних сметњи, потреса мозга, тромбоза...

Рецепти и начин примене

Код лечења прелома мумио се узима (пије) као 1-2 постотни раствор. Кура лечења траје две до три недеље. Одлични резултати су примећени код око 80% оболелих;

Код болести желуца и дванаестопалачног црева мумио се показује одлично. Потребно је да се узима по 0,1 грам 2 пута на дан. Кура траје од 18 до 24 дана. Позитивни резултати су постигнути код 65 од 68 пацијената;

Болести периферног и централног нервног система и хроничног радикулитиса лечене су електрофорезом са применом мумија (кура траје 10-20 сеанси). Потпуно оздрављење или побољшање субјективног осећања примећено је код 132 од 137 пацијената;

Код хемороида мумио се узима ујутру на гладно срце по 0,2 грама по 2 пута на дан. Помаже и маст од мумија са медом, у размери 1:3 која се уводи локално на оболело место. Време лечења траје 10 дана, а за то време се маст наноси 3 до 5 пута. Пауза између кура је 5 дана;

За тонизирање и прочишћавање организма треба 5-8 грама мумија растворити у неколико капи прокуване воде, умутити да се добије хомогена маса, додати 500 грама природног овогодишњег пчелињег меда и опет мешати да све буде једнообразно. Узимати по 1 јеловну кашику пре јела 3 пута дневно. Чувати добро затворено, ван домаћаја светла, на прохладном месту. Уколико вам ова комбинација не одговара, може се помешати 100г алоје, 5 грама мумија и сок од 3 лимуна, оставити да стоји 24 сата, и потом узимати 3 пута на дан по једну јеловну кашику;

За лечење колитиса пије се по 0,15 – 0,2 грама пред спавање, 3 сата после јела, једном дневно током 10 дана. Уз то се може попити заслађени напиток. Кура се може поновити по потреби кроз 15 дана. За једну целу куру је потребно 1,5 – 2 грама мумија;

За лечење пародонтитиса раствори 2 грама мумија у топлој, претходно прокуваној води, промућкати и грљати (може и да се прогута) неколико пута на дан;

За лечење реуматизма пити мумио 10 дана, свако вече по 0,2 грама (потребно је 2 грама за укупан курс лечења). Истовремено, на оболеле зглобове стављајте вреле облоге. Кроз 10-15 дана кура се може поновити;

Против срчане инсуфицијенције пити мумио по 0,2 грама увече пред спавање – 3 сата после јела током 10 дана. После паузе од 10 дана кура се може поновити. Може се употребљавати и нерастворено, у гудвицама. Ако се осети нелагода, смањити на пола ову дозу. Укупна доза је 2 грама за 10 дана.

Напомена – упозорење: Мумио се у нашим апотекама може набавити у облику таблета, масти, компреса, раствора итд. Било да се примењује споља или изнутра, треба се строго придржавати приложеног упутства. Дозе се не смеју самоиницијативно повећавати, с обзиром да сва биостимулативна средства делују на подизање крвног притиска. У сваком случају, пре него што почнете са коришћењем мумија или неког другог биолошког стимуланса, разговарајте са својим лекаром и затражите савет од њега. Самолечење, без лекарске контроле, може нашкодити вашем здрављу!

SPECIJALNA PONUDA PAKET ARANŽMAN SMEŠTAJ+PREVOZ+OSIGURANJE +USLUGE VIZIRANJA

Smederevo TC „Danubius” lokal 138, tel. 026 645 821
eldorado@sohosistem.net

DIREKтна REZERVACIJA I ŠTAMPANJE AVIO KARATA ZA CEO SVET

CENA PAKET ARANŽMANA (SMEŠTAJ I AUTOBUSKI PREVOZ) PO OSOBI:
Cene u EUR – PLATIVO U DINARIMA

VILA "ANDROMEDA IOANNIS"

Polazak autobusa:	04.05.	14.05.	19.05.	24.05.	29.05.
Period boravka:	05.05. - 15.05.	05.05. - 20.05.	15.05. - 30.05.	15.05. - 04.06.	20.05. - 09.06.
Broj noćenja	10	15	10	15	10
APARTMAN	65	70	75	80	90
	65	70	75	80	90

Korišćenje klima uređaja je uračunato u cenu aranžmana!

VILA "NIKOS"

Apartman	2	80	85	95	100	105	110	115	120	125	130
----------	---	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Korišćenje klima uređaja uz doplatu EUR 5 dnevno po apartmanu!

OLIMPIJSKA REGIJA

CENA PAKET ARANŽMANA (SMEŠTAJ I AUTOBUSKI PREVOZ) PO OSOBI:

PERIOD BORAVKA	NEI PORI	OLIMPIK BEACH	ASPROVALTA	STAVROS	NEA VRASNA	PARALIA
20/30.MAJ	85	75	85	75	85	90

POSEBNI POPUSTI:

Uplate u celosti, od 15. FEBRUARA do 14. MARTA	10%
Uplate u celosti, od 15. MARTA do 31. MARTA	5%

ALTO D.O.O.
AUTO DELOVI

UL. SRPSKIH SOVJETA 3
11300 SMEDEREVO
Tel.: 026/ 617 539; 617 833

Стевин леба од хељде

О...! Ситна проја, синовац. Ја већ мислио да си ме заборавио. Три месеца те нема. Како зима дошла, ко да Бог реко лаку ноћ. Седи да јемо леба, сад сам га мето, очас је готов, док си реко – шрац! Па, ди си ми ти? Ладно, а? Па дабоме да је ладно, Дунав је ово. Не замерам ти! Да не морам, ни ја не би овде седео, него би презимио уз неку фуруну, ил неку добру жену која уме да греје ко фуруна, и душу и све... Не замерам, него сам се ужелео да причам. Како дуне од Ђердапа, овде нигде никог нема. Да човек омутави од самоће. Немаш са кога ни да се посвађаш, а лепу реч и не очекујеш, коме је до лепе речи кад дува ладно. Ја онда изађем напоље па се свађам са кошаву, што таласа, што нам ломи чамци и тополе, и дим у кућу враћа... А вазда има и неки посо. Да закриш мреже, да претресеш бубњеве и струкови, да притегнеш черенац и мередов, да направиш нов исполац од старе канте, да прикуцаш крмицу и на пенту поправиш све што може да се поквари кад се крене у прву рибу... Главу не дижем... Ово ти је, синовац, д извинеш, јебен посо, сељачки! Сељак и алас – исто! Е...! И они и ми зависимо од оног горе, како му се ћефне. Да л ће с ветар да нас ломи, да л ће с кишу да нас плавти, дал ће с лед да нас стеже ил с громови да бије... Радиш, радиш, и никад не знаш на шта ће изађе, оће да буде да се живи, ел да се преживи, ел таман толко да се не цркне. И после кажу - скупа им риба... Е, ај да јемо леба... Колко се жалим, добро је да си уопште дошо. На, пробай, ал пази да се не изгориш... А? Ел сладак? Сладак! Оћеш још нешто, имам димљену шуку, ел нешто друго... Ја са њега не јем ништа. Мени је он и леба, и с леба! Иде лепо да се попије мало жив парадајз, млевен, и ако љутне, онако, да рези, ал мало... То се не је много. Хељда ти је јака! Добра је за зиму, греје, а овај леба је добар и зато што те чува од вештице... Ћу ти причам, чекај, прво да те научим да умесиш и испечеш. Кад је готов, најлакше се је...! Овај ти се леба прави на шољу: узнеш прво шољу просо, па га опереш у две-три воде, онда налијеш две шо-

ље нову воду, сунеш пола кашичице со, поклопиш и метеш у крај шпорета да се полако крчка зато што просо оће да искипи, прати пену... Значи, метеш и оставиш, ал ако је ватра добра за пола сата је кувано. Мора да се направи онако, ко каша... Док се просо кува ти узнеш ванглицу и у њу метеш две шоље брашна од хељде, па то оставиш на плотну скоз у крај... Треба да се подгреје, да се смлачи, то брашно воли сваки леба кад месиш... И, сад, узнеш четврт шоље сусам, сипаш га у сув тигањ и на врелу плотну испечеш да буде румен. Пази, чим га метеш одма мораш да мешаш јер сусам ништа-ништа, па почне да пудка и искаче, а чим почне да се пуши одма склањај и мешај зато што оће брзо да изгори ако не пазиш, па после горчи... Онда сусам сипаш у оно брашно и лепо промешаш. Е, сад опет подложиш шпорет да се и рерна добро загреје, па спремиш плекче. Кад први пут правиш леба измери да ти тесто кад га сунеш у плекче не буде дебље од прста, толко плекче треба да буде... Сад ти је и просо кувано, па га узнеш, сипаш у оно брашно и добро измешаш. Ако је вода испарила, додаш онолко колко треба да тесто буде ређе, не ко за палачинке него онако да га у плекче проспеш, ал прво мораш плекче само са воду да поквасиш, никаква мас ел зејтин, ништа, само вода. Онда га мало растресеш да се изједначи на све стране и метеш у врелу рерну... После десет минута узвади и разрежи на парчиће, колко оћеш да буде, па врати још петнес-двајс минута, то ће да видиш кад корица почне да румени тад је готово... Е, сад док се, бајаги, пече, да ти испричам за просо како те чува од вештице. Вештица много воли просо! Не питај колко, много. Зато, кад идеш тамо ди се зна да има вештице, а ти у џеп мети просо, па кад те нека појури, а ти проспи просо, па беж! Вештица ће одма да узме да га покупи, не може да се одупре него мора, и док се она са то занима имаш време да побегнеш зато што она толко воли просо да ни једно зрнце неће да остави... Ето, сад све знаш... А, шта кажеш за леба, сладак, а? Па, сладак...!

Велики писац истине

*Био је велики њаириоџа и њисац
чија су се дела иџрала у целој Евро-
џи, и без чијих драма није моџуће
замислиџи џозориџије у Србији.*

Патриота и писац

Удружење драмских писаца Србије организовало је 19. јануара ове године, на Богојављење, помен великом српском комедиографу Браниславу Нушићу који је 1937. године, само годину дана пре смрти, основао ово Удружење. Венац је на Нушићев гроб први пут положила делегација смедеревског Центра за културу, који већ двадесет шест година организује „Нушићеве дане“. Делегацију су чинили Сава Ђуричић, уметнички директор „Нушићевих дана“ и Милан Мишић, вршилац дужности директора Центра за културу.

Председник Удружења драмских писаца Србије Миодраг Ђукић подсетио је да је ово Удружење, пре дванаест година, на шесдесетогодишњицу смрти писца почело да организује годишње помене:

– Ви врло добро знате колико је Нушић био велики писац и патриота. Он је за Србију дао свог јединог сина, који је погинуо у Првом светском рату. Вероватно је тај трагични догађај и скратио живот једног великана, чија су се дела играла у целој Европи и без чијих драма није могуће замислити позориште у Србији.

Глиб

На гробу великог српског комедиографа говорио је драмски писац Жељко Каран из Костолца, овогодишњи добитник награде „Бранислав Нушић“, коју додељу-

је Удружење драмских писаца. Њему је припала за драму „Глиб“:

– Све ти је сада другачије, мој Акиба. Док си ти у своје време умакао перо у мастионицу, ја сада типкам по „некаквом сокоћалу с нумерама“, и једнако гледам у „Googl(o)“ на том сокоћалу, какво ће време бити на Богојављење... Није кристална кугла али има везе са кристалима. Плоча је то правоугаоног облика, а унутра течни кристали... Слажем се, без кристала нема завиривања у будућност. И тако ти ја сада „више верујем том сокоћалу с нумерама него свом првом комшији“. Препознао си речи пророка и веруј ми, то време је, ево дошло. Сва ти се младеж прилепила за то „сокоћало“ и не одваја се од њега дан и ноћ, као да су срасли с њим. И у кафану га носе са собом, пију кафу и само куцкају и блеје у њега. Никог живог око себе не виде. Ако и прозборе неку реч на неком „буди-Бог-снама“ језику, скоро их ништа не разумеш. Као да говоре неким новим језиком, а све опет, због тог „сокоћала с нумерама“. Могао бих га слободно назвати „New Serbian language“... Боље да ти ни реч не казујем на том језику, бојим се, помислићеш да, Боже ми опрости, псујем иконе.

Великану у част

На помену је говорила и Љиљана Стјепановић, прошлогодишња добитница „Нушићеве награде за животно дело глумцу-комичару“, која се додељује у Смедереву на „Нушићевим данима“:

– Част ми је да сам на овом месту, као добитник награде за животно дело за глумца комичара, која носи твоје цењено име, па ти се овом приликом не клања са-

мо Љиља Стјепановић, већ и твоје: Марица, прија Драга, Спириница, Живка, Јулка, и Савета. Дивни ликови које сам имала част да играм, из твојих свевремених комедија. Твоје комедије нису биле коментар истине, већ истина, и зато су непролазне и вечне.

Драјан Павловић

СМЕХ ЈЕ МОЋ

Глумица Љиљана Стјепановић написала је за ту прилику песму, коју је посветила једној акцији у Народној скупштини, а жеља је да се на та начин глумцима укине статус уметника:

– Желе да будемо интерпретатори, можда чак и да се не зовемо глумци већ извођачи радова. Шта би тек велики Нушић рекао на то?!

Једна врла посланица
укида ме, да ме нема,
нисам више ја глумица,
ново име ми се спрема.

Скупштина се дична ори –
глумци нису уметници!
Што смо ми од њих, па, гори?
То су, бре, све губитници.

Укинемо позоришта,
Скупштина је забавнија,
све нам дајте, њима ништа –
проклета је то братија.

Радова су извођачи,
нас глумцима нека зову,
и по плати ми смо јачи –
креирамо судбу нову.

Серија да нема више,
седнице су много боље,
драмски програм да се брише –
то је израз наше воље.

Само у нас да гледате!
Ми смо вечни, ми смо прави!
Извођачи нека схвате
да су прошлост, мали мрави!

Ми смо прави уметници,
Они – интерпретатори пусти!
Ми смо глумци – посланици,
дорасли смо чак и Кусти.

Додала бих на крају да је велика срећа и привилегија бити глумац-комичар, играти овај изванредан жанр, неоптерећен вером, нацијом и бојом коже, а бити успешан у том послу племенита је мисија, измамита осмех, извући људе из таме, јер смех је моћ – зато будите моћни.

Чаробњаку у част:

Миодраг Ђукић, Жељко Каран, Љиљана Стјепановић, Сава Ђуричић и Милан Мишић

27. Нушићеви дани

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ СМЕДЕРЕВО

од 14. до 25. априла 2010. године

Вера у таленте

Током школовања у Основној школи „Доктор Јован Цвијић” Урош Петронијевић тренирао је тенис у Смедереву. Када је требало да иде у средњу школу, одлучио је да уишће деоградску Гимназију „Милош Црњански” и да у главном граду Србије настави да тренира.

Такмичења

Тенисом се бавим од шесте године. Заволео сам га док сам гледао мајку која се рекреативно бавила тенисом. Тада сам одлучио да се, као и свако радознато дете, опробам у ономе што ме интересује. Услови су као и уопште у Србији били катастрофални. Тренирао сам зими у неуређеној хали без крова, а било је нормално да ту буде и мишева. И поред свега тога, таквог сам карактера да тешко одустајем. У Смедереву сам тренирао до завршетка основне школе. Пошто се услови за тренирање у нашем граду нису мењали, схватио сам да би било каква промена добродошла. Наравно, са променом услова дошли су и резултати. Освојио сам доста важних турнира у Србији и одмах након тога позван сам у репрезентацију, за коју се од тада сваке године такмичим. Освојио сам и државно првенство до шестанест година у конкуренцијама сингл и дубл. Такође, освајао сам и неке иностране турнире. Тренутно сам двеста двадесет други на Светској (ITF) листи до осамнаест година, али имам још две године да напредујем.

Амбиције

Трошкове покривамо тако што се трудимо да што више путујемо аутом. Користимо авион само када је турнир изузетно далеко. Такође, трудим се да својим резултатима привучем и неког спон-

зора који би био спреман да уложи у мој напредак. Школу усклађујем тако што ванредно похађам Гимназију „Милош Црњански” у Београду. Веома сам задовољан односом наставника према ђацима, јер без таквог односа било би ми знатно теже. Моје амбиције у наредном периоду јесу да до краја године уђем у првих десет на ИТФ листи и добијем прве АТП поене. Да бих уопште ушао у професионални тенис, што до сада ниједном Смедеревцу није успело, морам прво да нађем место у јуниорским гренд слемовима. Биће то тешко изградити без нечије додатне подршке. Неочекивано, пре два месеца када сам се у Братислави сreo са тренером Новака Ђоковића – Марианом Вајдом који је похвалио моју игру, моје жеље су порасле. Проблем је и даље како ћемо материјално да се снађемо. Надам се да ће се наћи неко ко ће више да верује талентима из овог града.

Драјан Павловић

Урошево тениско одрастање: Успомена из Мајамија, са његовог оца Orange Bowl-а.

POKRET!

Preduzeće za trgovinu, turizam i usluge „POKRET” doo

Smederevo, Đure Jakšića 6, ITG centar • Tel/fax: 026/618-434 • Mob. tel: 064/4-888-654

PROLEĆNA PUTOVANJA USKRS 2010.			PROLEĆNA PUTOVANJA 01. maj 2010.		
1. PRAG 06.04. - 11.04. (4 ND) 149 E 2. RIM 03.04. - 08.04. (3 ND) 139 E 3. VENEČIJA 02.04. - 04.04. (1 ND) 99 E 4. DVORCI BAVARSKE 01.04. - 05.04. (3 ND) 199 E 5. PARIZ 01.04. - 08.04. (4 ND) 299 E 6. CARIGRAD 01.04. - 06.04. (3 ND) 139 E 7. BEČ 02.04. - 04.04. (1 ND) 99 E 8. BUDIMPEŠTA 09.04. - 11.04. (1 ND) 69 E 9. SOLUN/SVETA GORA 01.04. - 05.04. (3 ND) 119 E 10. FIRENCA 01.04. - 05.04. (3 ND) 159 E 11. LJORET DE MAR/NICA BARCELONA/KAN 03.04. - 12.04. (6 ND) 289 E 12. PADOVA/VERONA/VENEČIJA 01.04. - 05.04. (3 ND) 159 E 13. DRAKULA TURA 07.04. - 11.04. (3 ND) 179 E 14. IZLOŽBA FRANCUSKIH REMEK DELA U BUDIMPEŠTI 09.04. - 11.04. (1 ND) 77 E	1. PRAG 30.04. - 05.05. 145 E 2. RIM 30.04. - 05.05. (3 ND) 209 E 3. VENEČIJA 30.04. - 02.05. (1 ND) 99 E 4. DVORCI BAVARSKE 29.04. - 03.05. (3 ND) 199 E 5. PARIZ 29.04. - 06.05. (4 ND) 299 E 6. CARIGRAD 01.05. - 06.05. (4 ND) 139 E 7. BEČ 30.04. - 02.05. (1 ND) 99 E 8. BUDIMPEŠTA 07.05. - 09.05. (1 ND) 69 E 9. SOLUN/SVETA GORA 28.04. - 03.05. (3 ND) 119 E 10. FIRENCA 28.04. - 02.05. (3 ND) 159 E 11. LJORET DE MAR/NICA BARCELONA/KAN 23.04. - 03.05. (6 ND) 355 E 12. PADOVA/VERONA/FIRENCA 29.04. - 04.05. (3 ND) 219 E 13. DRAKULA TURA 29.04. - 03.05. (3 ND) 179 E 14. KRAKOV/BRATISLAVA 30.04. - 05.05. (3 ND) 189 E				

Pokret drugovi!

ALTO D.O.O.

AUTO DELOVI

UL. SRPSKIH SOVJETA 3
11300 SMEDEREVO
Tel.: 026/ 617 539; 617 833

Мускетари зеленог стола

Стиони тенис (шни-шони, шабле тенис) појавио се у Смедереву далеке 1934. године када је основан први шни-шони клуб. У дугој историји стионој тениса било је падова, чак и прекида активности, али и врхунских резултата, поседно у садашњем времену.

бије са реалним изгледима за пласман у највиши ранг.

„Ђурђев град” и „Магма”

Од 1983. године у Смедереву успешно делује и СТК „Ђурђев град” који води некадашњи играч Мирослав Ђурић. Почетком новог миленијума основан је и трећи стонотениски клуб који је носио име „Магма”

Пише: др Миодраг Д. Сидејановић

Оснивање првог клуба

У броју 150 од 04.02.1934. године „Глас Подунавља” обавестио је читаоце да је у Смедереву 02. фебруара основан први пинг-понг клуб. За првог председника изабран је Велимир Константиновић, за секретара Петар Ђурић, а за благајника Голуб Димитријевић. Клуб је био активан до 1941. године када су, због окупације, престале готово све спортске активности.

Оснивање стонотениске секције „Јединство”

Спортска друштва која су основана пре Другог светског рата, по ослобођењу, одлуком нове власти, нису обновила своју активност. Уместо њих одлуком Фискултурног одбора Југославије у Смедереву је 20. априла 1946. године формирано Фискултурно друштво „Јединство” које је имало клубове или секције 14 различитих спортова, међу којима је био и стони тенис. Први јавни наступ стонотенисери „Јединства” имали су већ 1. маја на парадни фискултурника улицама Смедерева. Две године касније Железара оснива своје спортско друштво коме приступају и стонотенисери са новим именом – „Металац”.

Смедеревски стонотенисери наступали су на екипним и појединачним такмичењима и били су међу најбољима у ужој Србији, а тада су играли: Зоран Павловић Пусац, Душан Симић, Јован Живковић, Драгомир Ђорђевић Пуца, а повремено и Слободан Гргуровић, директор Железара. Павловић је био први рекет Смедерева, екипи је увек доносио бодове, а побеђивао је на многим појединачним такмичењима. На другој табли играо је поуздани Симић, најмлађи је тада био петнаестогодишњи Живковић. У клубу су тренирале и девојке, а најуспешније су биле Светлана Сека Сарић и Гордана Гоца Ђурић. И поред добрих резултата СТК „Металац” је 1956. године прекинуо све активности. У оквиру Спортског друштва „Железничар” у том периоду добре резултате остваривао је истоимени стонотениски клуб за који су наступали: Љубиша Тодоровић Шљива, Никола Шантић, Миломир Митровић, Божидар Атанацковић и Влада Седак.

Треће оснивање клуба

Стонотениски клуб трећи пут је основан 26. јуна 1970. године, а на иницијативу: Микице Марковића, Ђорђа и Бранислава Бегића, Благоја Игњатовића и Воје Ваку-

Екипно полуфинале НР Србије 4-6. марта 1955. год. „Металац” Смедерево – „Борац” Параћин Сидејановић, Павловић, Серафимовски, Симић Ванек, Ђорђевић

ловића. Клуб је узео име нашега града, а први председник био је Божидар Живковић. Велики успех постигнут је 1985. године када је мушка екипа била на прагу Друге савезне лиге Југославије. Боје клуба тада су бранили: Бора Салијевић, Љуба Миленковић, Раде Николић, Жељко Маленовић, Мирослав Ђурић, Бранислав Аврамовић, Зоран Јанков, Драган Петровић и Благоје Игњатовић. У протеклом периоду стонотенисери су бележили све боље резултате да би прошле године уласком у Супер лигу Србије остварили сан свих дотадашњих генерација.

Оснивање женске екипе

Женска екипа СТК „Смедерево” основана је 1984. године и од најнижих рангова такмичења 1992. године остварила прави подвиг пласманом у Прву савезну лигу, што је тада био највиши ранг који је нека екипа у групном спорту из Смедерева постигла. За екипу су наступале: сестре Сања и Тања Вакуловић, Кинескиња Гао Хуи, а нешто касније и Јелена Стојчић, Јелена Денић, Бранка и Тамара Влаховић, Бојана Маргановић и Русиња Елена Тихонова. Смедеревске стонотенисерке (Милена и Милица Трајковић, Моника Кокаи и Јосимова) сада се такмиче у Првој лиги Ср-

и мада је високо досегао само после неколико сезона престао је са радом.

Породица Вакуловић

Ретки су примери ангажовања комплетних породица у спорту, а у Смедереву су то Вакуловићи. На жалост, глава породице, популарни Воја изненада је сишао са животне и спортске сцене крајем протекле године. Скоро пола века Воја је био најактивнији учесник свих догађања у стонотенису, најпре Смедерева а и Србије. Још 1970. године иницирао је обнављање угашеног стонотениског клуба да би у деценијама које су долазиле, огромним напорима, обављајући све дужности са обе екипе стигао до звезда. Красиле су га најлепше особине људи који раде са младима: стручност, систематичност, упорност, стрпљење и родитељска брига. За потребе свога спорта породичним новцем адаптирао је запуштену просторију у Дечјој установи на Папазовцу. На гостовања екипа је путовала његовим аутомобилом, а у његовом стану увек је било места за младе спортисткиње. Све ово Воја је остваривао уз потпуно разумевање супруге Раде која их није раздвајала од својих кћери.

Кћерке Тању и Сању Воја је усмерио на прави пут – у салу у којој се играо

Војислав Вакуловић, сесџере Вакуловић и Русиња Елена Тихонова (у средини)

стони тенис. Марљивим и стручним радом оствариле су врхунске резултате, а 1992. године екипа је ушла у највиши ранг, што ма је омогућило излазак на европску сцену у купу „Ненси Еванс“. Спортско Смедеро се поносило својим стонотенисеркама, а стотине младих добило је нове узоре и идоле. Спорт је Тањи и Сањи омогућио да формирају своје личности са особинама које су красиле и њиховог оца. Напорно тренирање није им сметало да стекну факултетско образовање! У сазвежђу спортских великана Смедерева недавно се појавила и Војина звезда да својим сјајем подсећа на његово дело.

Компанија Дунав осигурање а.д.о. је кућа са најдужом традицијом на домаћем тржишту осигурања, дугом више од 140 година. Једина смо домаћа осигуравајућа кућа која у својој понуди, са више од 90 производа, има све врсте осигурања.

Нашу снагу чине зависна предузећа: Дунав ре, Дунав ауто, Дунав Stockbroker, Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом, Косиг Дунав осигурање.

У чему је још Дунав осигурање а.д.о. прва компанија?

- Прва компанија по висини укупне премије (155 милиона евра)
- Прва компанија по броју издатих полиса (око 1,2 милиона комада)
- Прва компанија по висини и брзини исплате штете (79 милиона евра)
- Прва по броју возача који нам верују (око пола милиона осигураних возила)
- Прва по величини продајне мреже (са више од 600 пословница)
- Прва компанија у неживотном осигурању (са више од 31% тржишта на нашим просторима)
- Прва компанија са реосигуравајућом кућом - Дунав ре (са више од 70% домаћег тржишта реосигурања)
- Прва компанија са пензијским фондом (са више од 50% домаћег тржишта)
- Прва компанија која плаћа највећи годишњи износ пореза и доприноса држави (око 21 мил. евра)
- Прва компанија по броју запослених

...и то није све..

0800 386 286
DUN AVO

БЕСПЛАТАН ПОЗИВ
www.dunav.com

ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ
за Ваше добро!

Хумореска

Анатомија једног брака

Почетак је био као из бајке: он је био млад и леп, и имао је успешног тату; она је била најлепша, најслађа и најзаноснија, и имала је још успешнијег тату и успешну маму – приде. Ступили су у најсрећнији брак из рачуна.

Он је, зар то треба посебно наглашавати, могао и хтео. Она није одбијала јер је могла и хтела још више од њега. Уши су им трнуле од љубави а све остало бридело.

Године су пролазиле а он је, хвала пресветом Сисоју Веселнику, и даље могао али није баш увек хтео. Мало се, што кажу, заситио рођене жене. Одбила му се некако. Не баш начисто, али мало јесте. Њу ни моћ ни хтење нису напуштали. Напротив, пламтела је као олимпијска бакља и нервирала се што је избегава.

Нешто касније, он је још увек хтео и упињао се из све снаге, али га је издајник све чешће издавао. Она је још увек могла и хистерисала је због његове немоћи. Презнојавала се а срце јој је лудачки лупало. Једном, кад је тотално био индиспониран, отерала га је у три лепе материне. Рекла му је да је најобичнији неспособњак. Ошамарио је мушки, колико да јој утера страх у кости и покаже ко је ко у браку.

Ружна слика из брачног кревета све чешће се понављала.

Онда је јунак начисто лупио о ледину: нити је могао, нити је хтео, а није имао ни превелику жељу. Ма, какви превелику, није имао никакву жељу. Једноставно, препустио се сопственој немоћи.

Она је пред спавање обавезно узимала седативе.

Он се све чешће бавио својим холестеролом и повишеним шећером, а у озбиљнијој варијанти шлогом и могућим инфарктом. Она се бавила децом и иконосликарством. Кухиња и зимница никада је нису превише привлачили.

У четрдесет и некој отишла је код стилисте, скокнула до Париза по најновију, фирмирану гардеробу, уписала се на фитнес и аеробик, силиконизовала груди и усне, затегла стомак и задњицу, утакла златну брњицу у нос и учланила се у сва могућа женска удружења.

Он је у почетку сумњао, касније је нешто и начуо, али ништа није видео. Ипак, осећао је да му рогови неумитно расту.

Једнога дана, кад му је црв сумње начисто пробушио сиву мочдану масу, тражио је да му призна све. Али баш све! И то одмах и неизоставно! Уместо признања она га је питала: „Верујеш ли ти мени или својим очима и ушима“?!

Нормално, поверовао је најдражој женици, очи и уши знају да преваре.

„Мали двоножни гмизавац“, помислила је.

Љуба Илић

Афоризми

- Глад је масовна појава. Али, ми смо навикли на масовке.
- Шверцу, хвала богу, имамо све и свја.
- И електрични пенрек има два краја.
- И Сизифов посао је користан. Само ако се добро плаћа.
- Лоповлук је и у демократији профитабилна грана.

- Многима је још увек комунизам у глави, а капитализам у џеповима.
- Судећи по новим законима, уредбама и прописима – ова држава неће никада да одумре.
- Овај народ живи у вакууму: напустио је социјализам а капитала нигде нема.

Karlo Wereb

Живот без љубави — као година без пролећа

Пролеће је једно од годишњих доба, које по конвенцији на северној Земљиној полулојсти ираје део марта, априла, маја и део јуна, а на јужној Земљиној полулојсти део септембра, део октобра, новембра и део децембра. На дан почетка пролећа, иако зовану пролећну равнодневницу, која обично пада око 21. марта, оданица и ноћ ирају по 12 сати.

Има ли прозаичнијег описа пролећа од овог? Зар није лепше рећи: *Пролеће је оно доба године када се мисли младића окрећу ка ономе о чему девојке сањају читаве зиме.*

Јер, када оно дође, све се буди из зимског сна. Тако и људи постају поново активни, те се због тога пролеће сматра временом за нову љубав, временом када нам се буде чула и када смо поново спремни и расположени за потрагу за партнером или партнерком - наравно, уколико их већ немамо.

Неко ће рећи да је то наивна тврдња, па ће вам цитирати један дејчи бисер: *Пролеће је прво годишње доба. У пролеће кокошке носе јаја, а сељаци кромпир.*

Међутим, морамо признати да у пролећу има неке *магије*. Хајде да не верујемо песницима, послушајмо науку.

После дугих, хладних зимских дана с пролећем нам стиже више сунчеве светлости, а она — пазите сад: **сунчева светлост подстиче лучење серотонина, хормона задуженог за добро расположење** које нас чини отворенијим према другим људима и расположенијим за сваку врсту комуникације.

Магија се, дакле, зове серотонин!

Не смемо занемарити ни древно генетско наслеђе и остатке *сезоне парења*. Пре цивилизације какву данас познајемо, било је битно да беба буде рођена у пролеће. Тако је имала највише времена да ојача пре зимске хладноће и — преживи. Пошто трудноћа траје девет месеци, најбоље време за зачеће детета било је у јулу, и због тога што су људи сексуално најактивнији лети.

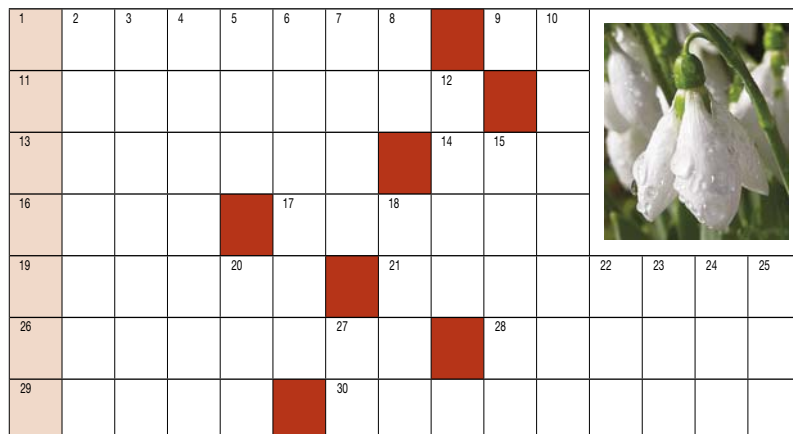
Уосталом, ни данас се нисмо баш много променили. Статистике показују да се и даље процентуално највећи број деце рађа у пролеће.

Ето! Мирне душе можемо се опет вратити песницима и мудрацима који ће нам рећи: *Нема зиме док не падне иње, ни пролећа док сунце не сине, ни радости док не делиш с киме.*

Зато — *Нека ваша љубав буде као пролећна киша која ситно пада, али преплави обале.*

Ј.И.Т.

Наградне укрштене речи

ВОДОРАВНО: 1. Правилан распоред прстију за музицирање на неком инструменту, 9. Морски гребен, 11. Српско женско име, 13. Открити своје мисли, осећања, 14. Грађански процесуални кодекс (скр), 16. Страно женско име, 17. Македонско мушко име, 19. Продукт еманације, 21. Биљка цвета у рано пролеће, 26. Српско писмо, 28. Пркосан, 29. Име америчке књижевнице Џонг („Страх од лећења“), 30. Опера Ђузепе Вердија.

УСПРАВНО: 1. Годишње доба, 2. Селектор наше фудбалске репрезентације, Антић, 3. Корисници стана, 4. Чувени брод који је потонуо 15.4.1912. године, 5. Град у Јапану, 6. Цртати, 7. Река у Немачкој, притока Рајне, 8. Аутомобилска ознака Данске, 10. Отрови, 12. Жртвена ватра и бог ватре у индијској митологији, 15. Трпно глаголско стање, 18. Нема, 22. Лука у Мађарској на Тиси, 23. Отац (слов.), 24. Одјек корака, 25. Име глумице Софреновић, 27. Царинска тарифа (скр).

Наградни купон

Решење.....

Име и презиме.....

Адреса.....

Телефон.....

Купон са решењем укрштенице послати на адресу:

NEWPRESS, Лукијана Мушицког 131, 11300 Смедерево

Два читаоца која тачно реше укрштеницу добиће пригодне поклоне. Имена добитника објавићемо у следећем броју

Аутор: Раде Јовановић

Elektro program na 10 rata do 31. 03. 2010.

Proizvedeno u
SRBIJI
po svetskim
standardima.

**Stoni elektro štednjak
MINI**

Dimenzije štednjaka - 315x570x350
Dimenzije pećnice - 205x367x325
Zapremina pećnice - 24L
Masa štednjaka - 20.7 kg
Ukupna instalisana snaga - 3.6kW
Emajlirana tava
Rešetka
Vrata sa dvostrukim staklom
Pećnica i obe ringle mogu
da rade istovremeno

NOVO!

**Stoni elektro štednjak
MINI LUX**

Dimenzije štednjaka - 315x570x350
Dimenzije pećnice - 205x367x325
Zapremina pećnice - 24L
Masa štednjaka - 20.7 kg
Ukupna instalisana snaga - 4kW
Emajlirana tava
Rešetka
Vrata sa dvostrukim staklom

**Elektro štednjak
ARTUR MARTIN
E60/E601**

Dimenzije štednjaka - 850x600x600
Infra grejač
Rešetka
Emajlirana tava
2 aluminijumske tave*
Turbo rena*
* - samo kod modela E601

**Elektro štednjak
ARTUR MARTIN
E50/E501**

Dimenzije štednjaka - 850x500x600
Infra grejač
Rešetka
Emajlirana tava
2 aluminijumske tave*
Turbo rena*
* - samo kod modela E501

**Kombinovani štednjak
ARTUR MARTIN
K50**

Dimenzije štednjaka - 850x500x600
Infra grejač
Rešetka
Emajlirana tava

- *Одобравамо сајамски попуст за ауто каско осигурање.*

за Ваше добро!

- *Посебан попуст за путничко здравствено осигурање.*

ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ